

b3

ISSN:2147-0146

EYLÜL SEPTEMBER
VOLUME 1/3 2012

TEKE

ULUSLARARASI TÜRKÇE EDEBİYAT KÜLTÜR EĞİTİM DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF TURKISH LITERATURE CULTURE EDUCATION

LEVENT ALYAP
ÖNDER ÇAĞIRAN
ÇİĞDEM TOPÇU
MUZAFFER GÜR SOY
MUHAMMET KEMALOĞLU
SEDAT BALYEMEZ
CENGİZ GÖKŞEN
SÜLEYMAN KAAN YALÇIN
REMZİ ÇALIŞIR
BEHİCE VARIŞOĞLU
İZZET ŞEREF
OĞUZHAN SEVİM
NUR HÜMEYRA ÖZDEMİR EREM
AKİF ARSLAN
EMEL KAMACI
ERHAN DURUKAN
SAFİYE SARICI BULUT
SİDDİK BAKIR
NURBAKHYT JARBOLD

**İmtiyaz Sahibi, Yazı İşleri Müdürü ve Editörü /
License Owner, Editorial Manager and Editor**

Cengiz ALYILMAZ

Editör Yardımcıları / Editor Assistants

Osman MERT - Erhan DURUKAN

Yayın Kurulu / Editorial Board

Aykut GÜVELİ - Harun ŞAHİN - Hu HONG - İbrahim TERZİOĞLU -
Semra ALYILMAZ - Murat YAKAR - Nurdin USEEV - Negizbek ŞABDANALİYEV -
Özgür AY - Safiye BULUT - Ramazan AVCI

Yayın Danışma Kurulu / Board of Editorial Advisor

Altangerel ENKHTUR - BiçeldeyKaadır-ool ALEKSEEVİÇ - Efrasiyap GEMALMAZ -
Fahri VALEHOĞLU - İlyas DEMİRCİ-LiXIAO - LuoXIN - Meşedihanım NİMET -
Murat ÖZBAY- Nadya TIDIKOVA - Sergey KLYAŞTORNIY -
Sırrı AKBABA - Şakir İBRAYEV - ToshioHAYASHI - ViktorYakovleviç BUTANAEV

Genel Koordinatör / General Coordinator

Nurşat BİÇER

Yabancı Dil Sorumlusu / Responsible for Foreign Language

Orhan SÖYLEMEZ - Ayten MERDAN HACILAR

Düzeltili Sorumluları / Responsible for Revision

İsmail ÇOBAN - Kürşad Çağrı BOZKIRLI -Fatma ALBAYRAK

Kaynakça Sorumluları / Responsible for Bibliography

Nurullah ŞAHİN - Nurbakhyt JARBOLD - Sıddık BAKIR -

Sanat Danışmanı / Art Advisor

Levent ALYAP

Baskı Sorumluları - Responsibles for Printing

Onur ER – Bahadır GÜNEŞ – Namık HACILAR

Dış Temsilciler / Representative of Foreign Country

Cumaali ŞABANOV (Özbekistan) - Dimitri VASİLYEV (Rusya Federasyonu) -
Jeren HACIYEVA (Türkmenistan) - Kadrali KONKOBAYEV (Kırgızistan) -
Luo XIN (Çin Halk Cumhuriyeti) - Luvsandojiin BOLD (Moğolistan) -
Mihail DOBROVİTS (Macaristan) - Nazire İSKENDEROVA (Amerika Birleşik Devletleri) -
Peter ZIEME (Almanya) - Rafiq HÜMMET (Gürcistan) -
Sartkocaulı KARJAUBAY (Kazakistan) - Takashi OSAWA (Japonya) -
Vefa GULİYEVA (Azerbaycan) - Nazım MURADOV (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)

TEKE

b3

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi
International Journal of Turkish Literature Culture Education

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi,
üç ayda bir yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir.
Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi 'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukukî açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.tekedergisi.com'a aittir.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz.
Yayın kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir.
Gönderilen yazılar iade edilmez.

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi
ASOS Index, Index Copernicus ve NewJour Electronic Journals & Newsletters
tarafından dizinlenmektedir.

ISSN: 2147-0146

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Levent ALYAP

(KÖK) TÜRK TİPOGRAFİSİNİN YAZILI ESERLERDE FONT OLARAK
KULLANIMINDA GÖRSEL SANATLAR DESTEKLİ BİLİŞİM TEKNOLOJİSİNDEN
YARARLANMA VE KARABALGASUN I YAZITI ÜZERİNE
FONT (ALYILMAZ.TTF) DENEMESİ

*USE OF VISUAL ARTS BASED INFORMATION TECHNOLOGY IN USE AS FONT WRITTEN
WORKS OF (KOK) TURK TYPOGRAPHY AND TRIAL OF FONT (ALYILMAZ.TTF) ON THE
KARABALGASUN I INSCRIPTION*

1-15

Önder ÇAĞIRAN

KÖKTÜRK TÜRKÇESİNDEKİ BİR ÇİFT ÜNSÜZ İŞARETİ ‘ş’ ÜZERİNE
WORKS WITH THE DOUBLE CONSONANT MARKERS ‘ş’ IN KÖKTÜRK TURKISH

16-22

Çiğdem TOPÇU

ESKİ TÜRKÇEDEN GÜNÜMÜZ STANDART TÜRKİYE TÜRKÇESİNE -(A/I)G+İİG>
-(A/I)Gİİ(G) EKİ
*-(A/I)G+İİG> -(A/I)Gİİ(G) SUFFIX FROM OLD TURKISH TO STANDARDIZED TODAY’S
TURKEY TURKISH*

23-39

Muzaffer GÜRİSOY

DOĞU KAZAKİSTAN TARBAGATAY YAMACINDAKİ ŞİLİKTİ
BAYGETÖBE KURGANI
*SHILIKTI BAYGETOBE KURGAN LOCATED IN TARBAGATAY SLOPE
(EASTERN KAZAKHSTAN)*

40-54

Muhammet KEMALOĞLU

TEREKEME - KARAPAPAK TÜRKLERİ YERLEŞİM ALANLARI
AREAS TEREKEME-KARAPAPAK TURKS SETTLEMENT

55-81

Sedat BALLYEMEZ

DEDE KORKUT'TAKİ TARTIŞMALI KELİMELER (DRESDEN NÜSHASI) ÜZERİNE BİR
KARŞILAŞTIRMALI DİZİN DENEMESİ

*A COMPARATIVE INDEX ATTEMPT ABOUT THE CONTROVERSIAL WORDS IN
DEDE KORKUT*

82-117

Cengiz GÖKŞEN

ÂŞIK ŞENLİK'İN KARS'IN İŞGAL YILLARINDA SÖYLEDİĞİ KOÇAKLAMA VE
DESTANLARIN HALK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

*THE EFFECT ON PUBLIC OF EPIC AND EPOS TYPE POEMS THAT SAID
ÂŞIK ŞENLİK IN OCCUPIED YEARS OF KARS*

118-135

Süleyman Kaan YALÇIN – Remzi ÇALIŞIR

ELAZIĞ AĞZINDA GÖRÜLEN DEYİMLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

AN EVALUATION ABOUT THE IDIOMS OF THE ELAZIĞ DIALECT

136-157

Behice VARIŞOĞLU – İzzet ŞEREF

İLKÖĞRETİM 5. VE 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİ ÖDEVLERİ
HAKKINDA GÖRÜŞLERİ

*THE VIEWS ABOUT TURKISH SUBJECT HOMEWORKS BY STUDENTS ATTENDING
5TH AND 6TH GRADE OF PRIMARY SCHOOL*

158-173

Oğuzhan SEVİM - Nur Hümevra ÖZDEMİR EREM

TÜRKÇE EĞİTİMİ ALANINDAKİ YÜKSEK LİSANS TEZLERİNİN BAŞLIKLARINA
VE ÖZETLERİNE ELEŞTİREL BİR BAKIŞ

*A CRITICAL EVALUATION TO ABSTRACTS AND TITLES OF MASTER THESIS
IN TURKISH LANGUAGE EDUCATION*

174-186

Akif ARSLAN

YÜKSEKÖĞRETİMDE TÜRK DİLİ DERSİNE KARŞI TUTUM ÖLÇEĞİ GEÇERLİK VE
GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

*VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF THE UNIVERSITY LEVEL TURKISH LANGUAGE
COURSE ATTITUDE SCALE*

187-202

Emel KAMACI – Erhan DURUKAN

ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİNİN EĞİTİMDE TABLET BİLGİSAYAR KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA (TRABZON ÖRNEĞİ)

A QUALITATIVE STUDY ON RESEARCH ASSISTANTS' VIEWS ABOUT USING TABLET PC IN EDUCATION (TRABZON SAMPLE)

203-215

Safiye SARICI BULUT

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİ

VALUE TENDENCIES OF THE STUDENTS AT THE COLLEGE OF EDUCATION OF GAZI UNIVERSITY

216-238

Sıddık BAKIR

BATI'DA DOĞU'YU, DOĞU'DA BATI'YI ANLATAN ADAM:
EĞİTİMCİ, AKADEMİSYEN KÂMİL AYDIN VE ESERLERİ ÜZERİNE

THE MAN WHO TELL EAST IN WEST, WEST IN EAST: ABOUT PEDAGOGUE, ACADEMICIAN KAMIL AYDIN AND HIS WORKS

239-261

Nurbakhyt JARBOLD

İBRAHİM TERZİOĞLU VE KERVANCI

IBRAHIM TERZIOGLU AND KERVANCI

262-270

TEKE

DEDE KORKUT'TAKİ TARTIŞMALI KELİMELER (DRESDEN NÜSHASI) ÜZERİNE BİR KARŞILAŞTIRMALI DİZİN DENEMESİ

Sedat BALYEMEZ*

Özet

Dede Korkut'un daha iyi anlaşılması, metnin doğru okunmasına ve anlamlandırılmasına bağlıdır. Dede Korkut'taki bazı kelimelerin nasıl okunacağı konusunda birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada, Dede Korkut'taki tartışmalı kelimeler üzerine ortaya konulan okuma önerileri sıralanarak karşılaştırmalı bir dizin oluşturulmuştur. Böylece, tartışmalı kelimeler üzerindeki görüşlerin takibini kolaylaştırmak, karşılaştırma imkânı yaratmak amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Dede Korkut, düzeltme, tartışmalı kelime, okuma önerisi

A COMPARATIVE INDEX ATTEMPT ABOUT THE CONTROVERSIAL WORDS IN DEDE KORKUT

Abstract

Better understanding of the Dede Korkut, the text is correct depends on reading and give meaning. There are many study about in Dede Korkut words how to read. In this study, a comparative index has been created for the controversial words in Dede Korkut. Thus, Search for words that are Controversial has been streamlined and there was an opportunity to make a comparison.

Keywords: Dede Korkut, correction, controversial words, different way to read a word

Giriş

Dede Korkut Kitabı sadece Türk dilinin değil, Türk uygarlığının da en büyük kaynaklarından biridir. Günümüze kadar eserin dil, edebiyat ve kültür değerini ortaya koymayı amaçlayan birçok çalışma yapılmıştır, bu çalışmalar daha da artacaktır. Elbette ki Dede Korkut'un iyi anlaşılması ve değerlendirilmesi, metnin doğru okunmasına ve doğru anlamlandırılmasına bağlıdır.

Eser üzerinde Muallim Rıfat, Hamit Araslı, Orhan Şaik, Ettore Rossi, Muharrem Ergin gibi araştırmacılarla başlayan ve bugün de devam eden çalışmalar, Dede Korkut metninin tam ve mükemmel bir aktarımının ne kadar zor olduğunu ortaya koymaktadır. Gökyay'a göre Dede Korkut'un tam olarak anlaşılabilmesi için her şeyden önce destan dilinin iyi bilinmesi gerekmektedir (Gökyay, 1987). Ülkemizde Dede Korkut üzerine yapılan çalışmalarda genellikle Muharrem Ergin ve Orhan Şaik Gökyay'ın metinleri esas alınmıştır. Başta Talat Tekin ve Osman Fikri Sertkaya olmak üzere birçok araştırmacı tarafından ilgili metinlerdeki kelimelere ilişkin yeni okuma önerileri sunulmuştur. Semih Tezcan ve Hendrik Boeschoten, 2001'de

* Yrd. Doç. Dr.; Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, sedatbalyemez@bartin.edu.tr.

yayımladıkları çalışmada, Ergin ve Gökyay'ın yanlış okuduğuna veya yanlış anlamlandırıdığına inandıkları birçok kelimeyi düzeltmişlerdir (Tezcan-Boeschoten, 2001). Metnin tamamının düzeltilerek yeniden yayımlanması yönündeki son çalışma ise Sadettin Özçelik'e aittir (Özçelik, 2005). Bütün araştırmacılar, kelimelerde yaptıkları düzeltmelerin gerekçelerini ayrıntılı olarak açıklamışlar, kendilerince doğru deliller ortaya koymuşlardır. Sonuç olarak hem "Dede Korkut üzerindeki tek bilimsel yayın" olarak nitelendirilen (Tezcan-Boeschoten, 2001: 10) Ergin'in metni üzerinde hem de Gökyay'ın metninde birçok değişiklik önerilmiştir.

Sertkaya, Dede Korkut metninin okunmasına ilişkin hataları, müstensihne ilişkin hatalar ve araştırmacılara ilişkin hatalar olmak üzere ikiye ayırmaktadır (Sertkaya, 2004). Araştırmacılar, müstensihnen kaynaklanan muhtemel eksiklik veya fazlalıkları tamir ederek birçok kelimedede düzeltme yapmışlardır. Okuma önerisi sunan çalışmaların sayıca fazla olması, metne değişik bakış açılarıyla yaklaşılması ve metnin yeniden yorumlanmasına imkân tanınması bakımından olumlu bir durumdur. Ancak metindeki anlam zenginliğine bağlı olarak önerilen her okumanın metin bağlamıyla bir şekilde uyum sağlaması, bilgi karmaşasını doğurmuştur. Bir araştırmacının önerdiği bazı düzeltmeler üzerinde yeni delillerle yeni değerlendirmeler yapılmış veya bir araştırmacı önceki okuma önerisini değiştirerek yeni öneriler sunmuştur. Bütün bunların metni daha iyi çözümleme kaygısıyla yapıldığı bir gerçektir ve tarihi metinleri incelemenin ne kadar güç olduğu bilinmektedir. Fakat gelinen noktada Dede Korkut'taki bazı kelimeler için en az üç dört farklı okuma önerilmesi, hangi okumanın metne daha uygun olduğunu takip etmeyi zorlaştırmıştır. Bunun yanında her zaman için bazı okuma önerilerinin gözden kaçırılması riski de vardır.

Eldeki bu çalışma, Dede Korkut metni üzerindeki okuma önerilerinin takibini kolaylaştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmamız bir deneme niteliğindedir. Bu nedenle çalışmanın başında karşılaştırmanın sadece Türkiye'deki metin yayınları ve diğer bilimsel çalışmalarla sınırlı kalması planlanmış ancak daha sonradan eserdeki Azerî sahası etkisi (Ergin, 1997: 355) dikkate alınarak Azerbaycan'dan en az bir yayına yer verilmesi gerektiği düşünülmüş ve Samed Alizade'nin metni (Alizade, 2000), karşılaştırma listesine eklenmiştir. Bu sınırlamaya rağmen çalışmanın hacmi, tahmimizin üzerinde bir boyuta ulaşmıştır. Hazırladığımız bu örnek dizinin, metin üzerinde yeni okuma önerisi ortaya koymak isteyen araştırmacılara ön bilgi verebileceğini umuyoruz.

Dizin Hakkında

1) Dizin, en az bir araştırmacı tarafından değişik şekilde okunan ve bu farklı okumaya bağlı olarak anlamlandırılan kelimelerden oluşmaktadır. Dizindeki kelimeler, Muharrem Ergin'in yayını (Ergin, 1994) esas alınarak alfabetik olarak sıralanmıştır.

2) Dizin iki sütundan oluşmaktadır. İlk sütunda Ergin'in okuması ve anlamlandırması verilmiştir. Dizinde verdiğimiz okuma ve anlamlandırma önerilerinin daha kolay karşılaştırılabilmesi için metin bağlamının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu nedenle metindeki bağlamı çalışmamıza yansıtma amacıyla ilgili kelimenin geçtiği cümlenin tamamı veya bir kısmı, ilk sütunda parantez içinde verilmiştir. İkinci sütunda ise standart olarak Sadettin Özçelik, Orhan Şaik Gökyay, Semih Tezcan – Hendrik Boeschoten (“Dresden Yazması” bölümü) ve Samed Alizade'nin okumaları sıralanmıştır. Varsa aynı kelime üzerinde çalışan diğer araştırmacıların görüşleri de ilgili yere eklenmiştir. Kelimelerin yazımında ilgili çalışmadaki yazı karakterlerinin korunmasına özen gösterilmiştir.

3) Aynı okunduğu hâlde farklı anlamlandırılan veya farklı okunduğu hâlde aynı anlam taşıyan kelimeler dizine alınmamıştır. Mesela “kâzılık at” ifadesi aynı şekilde okunmuştur ama farklı anlamlandırılmıştır: “büyük, kuvvetli ve cins at” (Ergin, 1997: 179), “savaşçı at” (Özçelik, 2005: 43). Bu gibi kelimelere dizinde yer verilmemiştir. Aynı şekilde *peygamber* (Ergin, 1995: D6/3), *peğamber* (Özçelik, 2006: 54) şeklinde okunan kelime, anlam farkı yaratmadığı için dizine alınmamıştır.

Farklı ünlüyle (o<ö, u<ü, a<e, ı<i gibi) yazılan kelimelerde de aynı yöntem uygulanmıştır. Aynı anlamdaki *ayıtdı* (Ergin 1994: D2/4) *eyitti* (Sertkaya, 2006: 49) gibi okunuşlar dizine alınmamış; anlam farkı yaratan *koşulan* “koymak” (Ergin, 1994: D11/16) ve *kuyulan* “kuyul-: katılmak, karışmak, dökülmek, akın etmek” (Tezcan, 2001: 69) gibi okunuşlar dizine alınmıştır.

4) Nüshalardaki yazıma göre değil de metin bağlamına göre bir kelimenin tümünden değiştirilmesinin önerildiği durumlar –mesela *kuş uçurup* yerine *kuş kuşlayıp* (Özçelik, 2005: 86)- dizine alınmamıştır.

5) Araştırmacılar, ilgili kelimeyi okurken doğru bir yaklaşımla metnin bağlamını, kahramanların kişiliğini göz önünde bulundurmuşlardır. Bu nedenle kelimedeki bir harf ya da hecenin eksik / fazla kabul edilerek okunduğu olmuştur. Biz, bu gibi durumların tam olarak görülmesini sağlamak amacıyla ilgili kelimenin Dresden nüshasındaki orijinal yazımını da dizine aldık. Ancak araştırmacıların önerdiği bazı düzeltmelerin Vatikan nüshasına dayanılarak yapıldığı da unutulmamalıdır.

Dizin

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>açımış-idi D240/11 (<i>Buğa açımış-idi, kendüyi bir yüce yirden atdı.</i>) “açı-: canı acımak, canı yanmak” (Ergin, 1997: 1)</p> <p>أجمشدي</p>	<p>1. <i>açmışdı</i> (Özçelik, 2005: 122a/11) “sürçtü, tökezledi” (Özçelik, 2005: 257)</p> <p>2. <i>açmışıdı</i> (Gökyay, 2004: 117/27)</p> <p>3. <i>acımışıdı(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 158) “acı-: kızmak, öfkelenmek” (Tezcan, 2001: 400)</p> <p>4. <i>acmışdı</i> (Alizade, 2000: D240/11)</p>
<p>agça D223/6 (<i>Agça yüzlü ananı şızlatduş ola kıardaş</i>) “ağ: beyaz” (Ergin, 1997: 4) Tezcan-Boeschoten, 2001: 85)</p> <p>انجم</p>	<p>1. <i>agca</i> (Özçelik, 2005: 113b/6) (dizgi hatası, doğrusu: <i>agcam</i>) “agca+m: apak, bembeyaz” (Özçelik, 2005: 120)</p> <p>2. <i>agca</i> (Gökyay, 2004: 109/7) “temiz ak, akça-pakça” (Gökyay, 2004: 159)</p> <p>3. <i>agca</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 150)</p> <p>4. <i>agca</i> (Alizade, 2000: D223/6)</p>
<p>ağardup D283/10 (<i>Kara Göne çeri başı oldı. Borı ağardup köçdiler, yola girdiler.</i>) “ağart-: boru çalmak(?)” (Ergin, 1997: 4)</p> <p>أغردب</p>	<p>1. <i>ağırdup</i> (Özçelik, 2005: 143b/10)</p> <p>2. <i>uğırdup</i> (Gökyay, 2004: 140/11) “urduymak” (Gökyay, 2004: 296)</p> <p>3. <i>ağırdub</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 183)</p> <p>4. <i>ağırdup</i> “ağırt-: boru çaldırmak” (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>oğrat</i>- “kişnemek?” (Kaçalın, 2004)</p> <p>6. <i>ağardıb</i> (Alizade, 2000: D283/10)</p>
<p>ağarıldı D271/2 (<i>Gümbür gümbür davullar çalındı, altun tuç borılar ağarıldı.</i>) “ağarıl-: boru çalınmak(?)” (Ergin, 1997: 4)</p> <p>اغرلري</p>	<p>1. <i>agrıldı</i> (Özçelik, 2005: 137b/2)</p> <p>2. <i>uruldu</i> (Gökyay, 2004: 133/21)</p> <p>3. <i>agrıldı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 175) “ağrıl-: boru çalınmak” (Tezcan, 2001: 400)</p> <p>4. <i>agrıldı</i> “akır-: bağırarak, haykırmak” (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>oğral</i>- “kişnemek?” (Kaçalın, 2004)</p> <p>6. <i>agrıldı</i> (Alizade, 2000: D271/2)</p>
<p>ağayıldan D32/5 (<i>Ağayıldan tümen koyun gider-ise menüm gider</i>) “ağıl, koyun ağılı, (koyun sürüsü?)” (Ergin, 1997/5)</p> <p>اغايلدن</p>	<p>1. <i>ağayıldan</i> (Özçelik, 2005: 18a/5) “ağıllar” (Özçelik, 2005: 62)</p> <p>2. <i>ağayıldan</i> (Gökyay, 2004: 13/25) “kaynak gösterilemiyor, acaba ağıl kelimesinin Arapça çoğulu mu?” (Gökyay, 2004: 159)</p> <p>3. <i>ağayıldan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 46) “ağayıl: ağıl’ın çoğulu(?)” “ağayıl <ak ağıl” (Tezcan, 2001: 77)</p> <p>4. <i>ağ ayıl</i> “ak sürü, ak koyun sürüsü, ak koyun ağılı” (Alışık, 1999)</p> <p>5. <i>ağayıldan</i> (Alizade, 2000: D32/5)</p>
<p>ağır adlu D104/7 (<i>Ağır adlu şehirlerden geldüğünde ...</i>)</p> <p>آغرادلو</p>	<p>1. <i>ağır ulu</i> (Özçelik, 2005: 54a/7)</p> <p>2. <i>ağır adlu</i> (Gökyay, 2004: 48/12)</p> <p>3. <i>ağır adlu</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 85)</p> <p>4. <i>ağır-adlu</i> (Alizade, 2000: D104/7)</p>
<p>anısı anıtdı D84/7 (<i>Dedeniñ anısı anıtdı, Tanrıya şğındı ismi azam okıdı.</i>) “anı: hayret, şaşkınlık(?)” “anı-: şaşırmak(?)” (Ergin, 1997: 17)</p> <p>انسى انتدي</p>	<p>1. <i>ensi entdi</i> (Özçelik, 2005: 44a/7)</p> <p>2. <i>anısı anıtdı</i> (Gökyay, 2004: 38/9) “şaşırp kalmak” (Gökyay, 2004: 164)</p> <p>3. <i>ensi entdi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 75) “aklı başından gitmek, şaşırmak” (Tezcan, 2001: 165)</p> <p>4. <i>ensi entdi</i> “ensi ent-: akli başından gitmek, şaşırmak” (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>anısı anıtdı</i> (Alizade, 2000: D84/7)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>ala D69/12 (<i>Dan dansuḥ ala yaḥṣı armağanlar aldılar.</i>) “ela, ala, karışık renk, alaca” (Ergin, 1997: 11)</p> <p>الاجسي</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>èle</i> (Özçelik, 2005: 36b/12) “o şekilde, çok” (Özçelik, 2005: 137) 2. <i>ile</i> (Gökyay, 2004: 32/14) 3. <i>ileş</i> (–fazladan- Tezcan-Boeschoten, 2001: 292) 4. <i>a'lā</i> “çok güzel, pek güzel, iyi” (Alışık, 1999) 5. <i>ilā</i> (Alizade, 2000: D69/12)
<p>alça D183/11 (<i>Mere alça kopyuzum ele aluḥ ...</i>) “al: kırmızı, pembe” (Ergin, 1997: 8)</p> <p>الچد</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>elçe</i> (Özçelik, 2005: 93b/11) 2. <i>[kol]ça(?)</i> (Özçelik, 2006: 115) 3. <i>alca</i> (Gökyay, 2004: 89/6) 4. <i>elçe</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 129) 5. <i>elçe</i> (Kaçalın, 2004) 6. <i>alca</i> (Alizade, 2000: D183/11)
<p>alplar D127/3 (<i>... alplar başı Kazan oğlançuğı ile serhoş olup yaturlar didi.</i>)</p> <p>البنلر</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>alpan-lar</i> (Özçelil 2005: 65b/3) 2. <i>alplar</i> (Gökyay, 2004: 61/10) 3. <i>alp-lar</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 98) 4. <i>alpanlar</i> (Alizade, 2000: D127/3)
<p>anıt aḥı D27/6 (<i>Taḥrı viren taḥlu canuḥ seyranda imiş anıt aḥı</i>) “aḥı: âhir, nihayet” (Ergin, 1997: 7) “anıt: tuzak kurmak, yakalamaya çalışmak(?)” (Ergin, 1997: 17)</p> <p>اندي دجني</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>indi daḥı</i> (Özçelik, 2005: 15b/6) 2. <i>indi aḥı</i> (Gökyay, 2004: 11/6) “aḥı: eli açık, cömert, bir kimsenin yakını” (Gökyay, 2004: 160) 3. <i>indeş aḥı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 44) “ne olur geri çağır!” (Tezcan, 2001: 104) 4. <i>indi aḥı</i> “indi-: aramak, araştırmak” (Tekin, 1986) 5. <i>endi dæxi</i> (Alizade, 2000: D27/6) 6. <i>anıt aḥı</i> “anıt-: canlandırmak” (Haciyev, 2007: 61)
<p>'arş yüzinde D224/8 (<i>'Arş yüzinde çevürdüm alımadum Basaḥ</i>) “arş: gök” (Erin 1997: 19)</p> <p>عرش يوزنده</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>arş yüzinde</i> (Özçelik, 2005: 114a/8) 2. <i>'arş yüzinde</i> (Özçelik, 2006: 125) 3. <i>arş yüzünde</i> (Gökyay, 2004: 109/27) 4. <i>[karq] arş yüzinde</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 150) 5. <i>arş yüzində</i> (Alizade, 2000: D224/8)
<p>arturmaz D29/11 (<i>Dirse Han eger oğlançuğın görür-ise arturmaz bizi hep kırar didiler.</i>) “artur-: artırmak, geri bırakmak, bırakmak” (Ergin, 1997: 19)</p> <p>ارتورمز</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>arturmaz</i> (Özçelik, 2005: 16b/11) “artur-: sağ bırakmak, devam ettirmek” (Özçelik, 2005: 98) 2. <i>arturmaz</i> (Gökyay, 2004: 12/24) “geriye bırakmak, sağ bırakmak” (Gökyay, 2004: 166) 3. <i>arturmaz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 45) “artur-: geri bırakmak” (Tezcan, 2001: 104) 4. <i>oturmaz</i> (Alışık, 1999) 5. <i>ertürmez</i> “ert-: affetmek” (Sertkaya, 2004) 6. <i>oturmaz</i> (Alizade, 2000: D29/11)
<p>aruḥ D218/11 (<i>Aruḥ candan iki karındaşı Depegöz elinde helāk oldu.</i>) “aruḥ: zayıf” (Ergin, 1997: 20)</p> <p>اروق</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>aruḥ</i> (Özçelik, 2005: 111a/11) “arı, temiz” (Özçelik, 2005: 239) 2. <i>aruk</i> (Gökyay, 2004: 107/10) “etsiz, cansız, cılız, zayıf ...” (Gökyay, 2004: 165) 3. <i>a[y]ruk</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 148) “üvey kardeş” (Tezcan, 2001: 304) 4. <i>aruq</i> (Alizade, 2000: D218/11)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>aşılan aşılan D136/8 (<i>Aşılan aşılan kayalardan Kazan oğlan uçurduy-mı</i>)</p> <p>اصیلان اصیلان</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>şaylan şaylan</i> (Özçelik, 2005: 70a/8) 2. <i>asılan asılan</i> (Gökyay, 2004: 65/22) 3. <i>şaylan şaylan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 103) “şaylan: sarp, yalçın” (Tezcan, 2001: 216) 4. <i>asılan-asılan</i> (Alizade, 2000: D136/8)
<p>at urur D213/12 (<i>Hanım, sazdan bir aşlan çıkar, at urur, apul apul yoriyişi adam kibi, ...</i>)</p> <p>“at: at” (Ergin, 1997: 22)</p> <p>“ur-: vurmak” (Ergin, 1997: 302)</p> <p>چغرات اورر</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>at urur</i> (Özçelik, 2005: 108b/12) 2. <i>it [gibi] ürer</i> (Özçelik, 2006: 123) 3. <i>at urur</i> (Gökyay, 2004: 103/9) 4. <i>at urur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 146) 5. <i>çokrat urur</i> “bağırarak, ses çıkarmak, kükremek” (Ata 2004) 6. <i>at urur</i> (Alizade, 2000: D213/12)
<p>avçılardan ayru D241/3-4 (<i>Avçılardan ayru, dülbendi boğazına kiçdi, ordısı uçına geldi.</i>)</p> <p>“avçı: avcı” (Ergin, 1997: 25)</p> <p>آوجیلردن ایرو</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>uclardan ayru</i> (Özçelik, 2005: 122b/3-4) 2. <i>avçılardan ıru</i> “avçılardan uzaklaşarak” (Özçelik, 2007) 3. <i>avçılardan ayru</i> (Gökyay, 2004: 117/32-33) 4. <i>avçılardan ırdı(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 158) “ırdı: uzaklaştı” (Tezcan, 2001: 329) 5. <i>avçılardan ayru</i> (Alizade, 2000: D241/3)
<p>avuş tamarın D184/2 (<i>Avuş tamarın deliüben kanın şoran</i>)</p> <p>“av: av” (Ergin, 1997: 25)</p> <p>اولك طریح</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>üyük(?) tamarın</i> (Özçelik, 2005: 94a/2) 2. <i>ök damarın</i> (Gökyay, 2004: 89/11) “can damarı, şah damarı” (Gökyay, 2004: 268) 3. <i>öy (?) tamarın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) 4. <i>ök tamarın</i> “göğüs damarını” (Kaçalın, 2004) 5. <i>öñ damarın</i> (Alizade, 2000: D184/2)
<p>ayıruriseñ D285/4 (... <i>bu yağıyı üzerümüzden ayırur-iseñ seni koyu virelüm didiler</i>)</p> <p>ایرر سئ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>ırarısañ</i> (Özçelik, 2005: 144b/4) 2. <i>ayırurısañ</i> (Gökyay, 2004: 141/2) 3. <i>ırarısañ</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 184) “uzaklaştırırsan” (Tezcan, 2001: 369) 4. <i>ayırarsañ</i> (Alizade, 2000: D285/4)
<p>ayıtduğınđa D234/11 (<i>Ķara tağa ayıtduğınđa işit virsün</i>)</p> <p>“ayıt-: söylemek” (Ergin, 1997: 30)</p> <p>ایتدوگلد</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>yétdüğünđe</i> (Özçelik, 2005: 119a/12) 2. <i>yetdüğünđe</i> (Gökyay, 2004: 114/29) 3. <i>yétdüğünđe</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 155) 4. <i>eytdüğünđe</i> “söylediğinde” (Tekin, 1986) 5. <i>eytdüğünđe</i> (Karasoy, – Yavuz 2004) 6. <i>yetdüğünđe</i> (Alizade, 2000: D234/11)
<p>ayrudur D259/5 (<i>Yanlığ haberdür oğul, kaçan giden ağaç degül ayrudur.</i>)</p> <p>“ayru: ayrı, başkası” (Ergin, 1997: 31)</p> <p>اردر</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>[ğayrı] erdür</i> (Özçelik, 2005: 131b/5) 2. <i>ayrıdur</i> (Gökyay, 2004: 127/21) 3. <i>[ğayrı] erdür</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 169) “başka bir adamdır” (Tezcan, 2001: 343) 4. <i>ayrıdır</i> (Alizade, 2000: D259/5)
<p>azvay D280/11 (<i>Azvay kırt enügi irkeginde bir köküm var</i>)</p> <p>“azman?” (Ergin, 1997: 32)</p> <p>ازوای</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>azvay</i> (Özçelik, 2005: 142a/11) 2. <i>azvay</i> (Gökyay, 2004: 138/25) “Sarı sabır denilen bitkiden çıkarılan acı bir madde ki ilaç olarak kullanılır” (Gökyay, 2004: 170) 3. <i>azulı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 181) “azılı” (Tezcan, 2001: 365) 4. <i>azvay</i> (Alizade, 2000: D280/11)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>bağır gibi üginende D105/7 (<i>Bağır gibi üginende yoğurtdan ne var</i>) “bağır: bağır, göğüs, ciğer” (Ergin, 1997: 34) “ügin-: katılaşmak, mayalaşmak, uyuşmak, pıhtılaşmak” (Ergin, 1997: 306)</p> <p>بغیرگی اوکنند</p>	<p>1. <i>buğurki öğününüzde</i> (Özçelik, 2005: 54b/7) “şimdiki, bu seferki öğününüzde” (Özçelik, 2005: 159) 2. <i>bağır gibi uyunanda</i> (Gökyay, 2004: 48/35) “uyun-: süt donup yoğurt olmak” (Gökyay, 2004: 298) 3. <i>benir gibi üginende</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 86) “peynir gibi” (Tezcan, 2001: 179) 4. <i>bağır kibi ögnəndə</i> (Alizade, 2000: D105/7)</p>
<p>batman D13/9 (<i>Tayrı Ta'ala bize bir batman oğul virmez nedendür</i>) “altı okkalık veya sekiz kiloluk ağırlık ölçüsü” (Ergin, 1997: 40)</p> <p>بتان</p>	<p>1. <i>batman</i> (Özçelik, 2005: 8b/9) “ağırlık ölçüsü” (Özçelik, 2005: 58) 2. <i>yetmen</i> (Gökyay, 2004: 6/11) “kemale gelmiş, yetişmiş, kifayetli, erdemli” (Gökyay, 2004: 311) 3. <i>müsülman</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 37) Müslüman (Tezcan, 2001: 72) 4. <i>yetmen</i> “yetkin, gelişmiş, gelişatlı” (Tekin, 1986) 5. <i>batman</i> (Alizade, 2000: D13/9)</p>
<p>beceri bilmez D88/4 (<i>Püreler Delü Karçara üşdiler. Görđi beceri bilmez, aydur: </i>)</p> <p>بجری بلمز</p>	<p>1. <i>beceri bilmez</i> (Özçelik, 2005: 46a/4) 2. <i>ahtarı bilmez</i> “üstesinden gelmek” (Özçelik, 2006: 86) 3. <i>beceri bilmez</i> (Gökyay, 2004: 39/34) 4. <i>beceri bilmez</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 76) 5. <i>bacarı bilmez</i> (Alizade, 2000: D88/4)</p>
<p>Beyrek D66/11 “Kişi adı” (Ergin, 1997: 44)</p> <p>بیرک</p>	<p>1. <i>Beyrek</i> (Özçelik, 2005: 35a/11) 2. <i>Beyrek</i> (Gökyay, 173: 31/1) 3. <i>Beyrek</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 68) 4. <i>Böri/Böre/Börü</i> “Böri-k” (Yıldırım, 2001) 5. <i>Beyrak</i> (Alizade, 2000: D66/11)</p>
<p>bigler D178/5 (... <i>niye geldünüz yigit bigler didiler</i>) “big: bey” (Ergin, 1997: 47)</p> <p>بگل</p>	<p>1. <i>yeyil</i> (Özçelik, 2005: 91a/5) 2. <i>begler</i> (Gökyay, 2004: 86/26) 3. <i>yeyil</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 127) “yigit yeyil: gençler, delikanlılar” (Tezcan, 2001: 423) 4. <i>yeyil</i> “genç, delikanlı” (Alışık, 1999) 5. <i>yenil</i> (Alizade, 2000: D178/5)</p>
<p>bilüp D252/7 (<i>Qalan kâfirler bilüp meydanı şalup kaçdı</i>)</p> <p>بیلوب</p>	<p>1. <i>yilup</i> (Özçelik, 2005: 128a/7) 2. <i>bilüp</i> (Gökyay, 2004: 123/31) 3. <i>bilüb</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 165) 4. <i>bilüb</i> (Alizade, 2000: D252/7)</p>
<p>bine bilmez D4/5 (<i>Sarp yorur-iken kazılık ata nâmerd yigit bine bilmez ...</i>)</p> <p>ینه بلمز</p>	<p>1. <i>bine bilmez</i> (Özçelik, 2005: 4a/5) 2. <i>yine bilmez</i> “yin-: zaptetmek, hakim olmak” (Özçelik, 2006: 48) 3. <i>binebilmez</i> (Gökyay, 2004: 2/4) 4. <i>binē bilmez</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) 5. <i>yine bilmez</i> (Sertkaya, 2006: 85) 6. <i>binə bilməz</i> (Alizade, 2000: D4/5)</p>
<p>binmişleridi D216/5 (<i>Meger ol-dem Bayındır Han bigler-ile seyrana binmişleridi</i>) “bin-: binmek” (Ergin, 1997: 50)</p>	<p>1. <i>yemişleridi</i> (Özçelik, 2005: 110a/5) 2. <i>binmişleridi</i> (Özçelik, 2006: 124) 3. <i>binmişleridi</i> (Gökyay, 2004: 106/13) 4. <i>yemişleridi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 147) 5. <i>yetmişlerdi</i> (Alizade, 2000: D216/5)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
بیتلردی	
bir D74/1 (<i>Oğlan bazırganlar husuşından bir söz söylemedi ...</i>) "bir" قز	1. <i>bir</i> (Özçelik, 2005: 39a/1) 2. <i>kız</i> "hiç, hiçbir, kesinlikle" (Özçelik, 2006: 79) 3. ... (Gökyay, 2004: 34) 4. <i>bir</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 71) 5. <i>bir</i> (Alizade, 2000: D74/1)
bir er kâfir D276/6 (<i>Vardılar bir er kâfir getürdiler</i>) دراز کافر	1. [<i>bir</i>] <i>dirâz kâfir</i> (Özçelik, 200: 140a/6) 2. <i>bir er kâfir</i> (Gökyay, 2004: 136/5) 3. [<i>bir</i>] <i>dirâz kâfir</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 176) "dirâz: uzun boylu" (Tezcan, 2001: 351) 4. <i>bir er kâfir</i> (Alizade, 2000: D276/6)
bir yigit D300/13 (... <i>bir yigit senün uçundan aramızdan eksildi</i>) بیرکیدر	1. <i>bir yigit [e]r</i> (Özçelik, 2005: 152a/13) 2. <i>bir yigit</i> (Gökyay, 2004: 150/17) 3. <i>bir yigid</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 165) 4. <i>bir yigid</i> (Alizade, 2000: D300/13)
boğradayım D129/12 (<i>Ķaba çomak altında boğradayım senün için</i>) "boğrat-: gedik açtırmak ..." (Ergin, 1997: 55) بوغر دیم	1. <i>yoğurdayım</i> (Özçelik, 2005: 66b/12) "yoğurd-: ufaltmak, parçalamak" 2. <i>yuğradayım</i> (Gökyay, 2004: 62/22) "çökertmek, ezip bükme" (Gökyay, 2004: 314) 3. <i>yoğurdayım</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 100) 4. <i>yuğurdayım</i> "yuğurt-: ezmek, yamrı yumru hâle getirmek" (Tekin, 1986) 5. <i>yoğradım</i> (Alizade, 2000: D129/12)
boyladukda D197/11 (<i>Oğuzun ala gözli kızı gelini boyladukda</i>) "boyla-: destan söylemek, hikâye anlatmak" (Ergin, 1997: 56) بیلدقده	1. <i>yığıldukda</i> (Özçelik, 2005: 100b/11) 2. <i>boyladukda</i> "boyla-: dikkatle dinlemek" (Özçelik, 2006: 120) 3. <i>boyladukda</i> (Gökyay, 2004: 95/11) "boyladığı zaman" (Gökyay, 179) 4. <i>yığıldukdq</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 136) "toplandığında" (Tezcan, 2001: 269) 5. <i>bıldıqda</i> (Alizade, 2000: D197/11)
boyuma D124/6 (<i>Ķara gözli yigitlerümi boyuma men aluram</i>) "boy: boy, kabile, maiyet" (Ergin, 1997: 56) بوینه الورم	1. <i>boyuma [men] aluram</i> (Özçelik, 2005: 64a/6) 2. <i>boyuma men aluram</i> (Gökyay, 2004: 60/1) 3. <i>boynumq aluram</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 97) 4. <i>boyuma aluram</i> (Alizade, 2000: D124/6)
buda bindi D236/9 (<i>Şahbaz aygırı çekdürdi buda bindi</i>) "but: buda (budun, butun olmalı)" (Ergin, 1997: 62) بوده بنددی	1. <i>bu da bindi</i> (Özçelik, 2005: 120a/9) 2. <i>buda bindi</i> (Gökyay, 2004: 115/22) 3. <i>budın bindi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 156) "but: bacak, but" (Tezcan, 2001: 319) 4. <i>bu da yetti</i> (Daşdemir, 2004) 5. <i>budun/budın bindi</i> (Tekin, 1986) 6. <i>buda bindi</i> (Alizade, 2000: D236/9)
buğra ner D87/6 (<i>develerine vardı biğ buğra ner seçdi, koyunlarına vardı biğ koç</i>)	1. <i>buğra ner</i> (Özçelik, 2005: 45b.6) 2. <i>buğra ner</i> (Gökyay, 2004: 39/20) 3. <i>buğralar</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 76)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p><i>seçdi</i> “buğra: erkek deve” (Ergin, 1997: 60) “ner: erkek” (Ergin, 1997: 221)</p> <p>بوغرانر</p>	<p>4. <i>buğra-ner</i> (Alizade, 2000: D87/6)</p>
<p>buğludur D87/13 (<i>Dede Korkut hay oğul Karçar adama uş bögelek gibi buğludur</i>) “buğ: sıkıntı, ızdırap, acı, tehlike” (Ergin, 1997: 61)</p> <p>بوکلودر</p>	<p>1. <i>buğaldur</i> (Özçelik, 2005: 45b/13) 2. <i>buğludur</i> (Gökyay, 2004: 39/29) 3. <i>buğaldur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 76) 4. <i>buğludar</i> (Alizade, 2000: D87/13)</p>
<p>Can bacuğın egmişsin Oğuğazın kurmuşsin Adın gerdek komışsin D110/9-10</p> <p>جان باجوغون اگمشسن اون جعفر بن قورمش سن ادین کردک قومش سن</p>	<p>1. <i>cân yacuğın egmiş-sin / Uğ-cuğazın kurmuş-sın / Adın gerdek komışsin</i> (Özçelik, 2005: 57a/9-10) 2. <i>can bacuğın egmişsin / O[ta]kcuğazın kurmuşsin Okcuğazın atmışsin / Adın gerdek komışsin</i> (Gökyay, 2004: 51/24-26) 3. <i>Cân yacuğın egmiş-sin / Uğ-cuğazın kurmuş-sın / Adın gerdek komışsin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 89) “Uğ Çadırın üst kısmını oluşturan çubuk” (Tezcan, 2001: 190) 4. <i>Cân yacuğın egmişsin / Okcuğazın atmışsin / Otakcuğın kurmuşsin / Adın gerdek komışsin</i> “aziz yaycığının egmişsin” (Tekin, 1986) 5. <i>Can yacuğın egmişsiz / Okcuğazın atmışsiz / Otakcuğın kurmuşsiz / Adın gerdek komışsiz</i> (Tekin, 1984) 6. <i>Can yacuğın egmişsin / Okcuğazın atmışsin / Otakcuğın kurmuşsin / Adın gerdek komışsin</i> (Sertkaya, 1985) 7. <i>Han [veya can=yan] bacuğın egmişsinüz / [Hanlar, bigler nitmişsinüz] / Yaycuğazın çekmişsinüz / oqucuğazın atmışsinüz / [otaqucuğın] qurmuşsinüz / adın gerdek qomışsinüz</i> (Yıldırım, 2001) 8. <i>Can bağcın egmişsen / Oq ciğirın qurmuşsan / Adın gerdak qomışsan</i> (Alizade, 2000: D110/9-10) 9. <i>Can bacuğın egmişsen / Oqucuğazın (atmışsan, Otaqucuğazın) qurmuşsan / Adın gerdak qomışsan</i> (Hacıyev, 2007: 43)</p>
<p>cübbe D18/4 (<i>Çigni kuşlu cübbe ton virgil bu oğlana</i>) “cübbe: cübbe, elbise, palto” (Ergin, 1997: 67)</p> <p>جَبَّه</p>	<p>1. <i>cübbe</i> (Özçelik, 2005: 11a/4) 2. <i>cübbe</i> (Gökyay, 2004: 7/20) 3. <i>cübbę</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 39) 4. <i>cebe</i> “zırh, elbise” (Sertkaya, 2004) 5. <i>cübbə</i> (Alizade, 2000: D18/4)</p>
<p>çal D114/12 (<i>Mere delü ozan çal</i>)</p> <p>چالدي</p>	<p>1. <i>çaldi</i> (Özçelik, 2005: 59a/12) “çal hadi” (Özçelik, 2005: 171) 2. <i>çalındı</i> (Gökyay, 2004: 53/35) 3. <i>[çal!]</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 91) 4. <i>çal! / çal! de!</i> “çal, söyle” (Sertkaya, 2004) 5. <i>çal, di!</i> (Alizade, 2000: D114/12)</p>
<p>çerkez hırşlu D281/4-5 (<i>İt gibi güv güv iden Çerkez hırşlu</i>)</p> <p>چرکیز خیرصالی</p>	<p>1. <i>çirkin huşlu</i> (Özçelik, 2005: 142b/4-5) 2. <i>Çerkez hırşlu</i> (Gökyay, 2004: 138/37) 3. <i>çirkin(?) huşlu</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 182) “kötü huylu(?)” (Tezcan, 2001: 405) 4. <i>çerköz xırşlu</i> (Alizade, 2000: D281/4)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>çoğ-idi D133/10 (<i>Kâfirler Urusuğ üzerine çoğ-idi</i>) “çoğ-: üşüşmek, çullanmak” (Ergin, 1997: 76)</p> <p>جو حردی</p>	<p>1. <i>çoğdı</i> (Özçelik, 2005: 68b/10) “çoğ-: çullanmak” (Özçelik, 2005: 191) 2. <i>çoğdu</i> (Gökyay, 2004: 64/13) “çoğmak: üşüşmek, toplanmak” (Gökyay, 2004: 190) 3. <i>çoğdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 102) 4. <i>çoğdu</i> “bir insanın veya hayvanın bir insan veya hayvan üzerine çullanması” (Başgöz, 1960) 5. <i>çovuxdı</i> (Alizade, 2000: D133/10)</p>
<p>delim D114/13 (<i>Delim ağça karlar yağmış dize yetmiş</i>) “delim: çok, pek çok” (Ergin, 1997: 80)</p> <p>س . دلیم</p>	<p>1. <i>san delim</i> (Özçelik, 2005: 59a.13) “pek çok” (Özçelik, 2005: 175) 2. <i>delim</i> (Gökyay, 2004: 54/4) 3. <i>delim</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 91) 4. <i>dəlim</i> (Alizade, 2000: D114/13)</p>
<p>deper D269/7 (<i>Kırış günü öndin deper alpumuz Salur Kazan</i>) “dep-: tepmek, at tepmek, tekmelemek” (Ergin, 1997: 82)</p> <p>دپر</p>	<p>1. <i>depen</i> (Özçelik, 2005: 136b/7) 2. <i>depen</i> (Gökyay, 2004: 132/26) 3. <i>deper</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 175) 4. <i>dəpər</i> (Alizade, 2000: D269/7)</p>
<p>depidinçe D8/6 (<i>Depidinçe yirinden örü türdü</i>) “depit-: tepretmek, kımıldatmak, sarsmak” (Ergin, 1997: 83)</p> <p>دپدینچه</p>	<p>1. <i>depdüginçe</i> (Özçelik, 2005: 6a/6) 2. <i>depretinçe</i> (Özçelik, 2006: 60) 3. <i>depenince</i> (Gökyay, 2004: 3/20) 4. <i>depretinçe</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) 5. <i>depretinçe</i> (Sertkaya, 2006a: 142) 6. <i>depreince</i> (Başgöz, 1985) 7. <i>dəpidincə</i> (Alizade, 2000: D8/6) 8. <i>dəprətinçə</i> (Haciyev, 2007: 52)</p>
<p>dil çıkartmadılar D284/8-9 (<i>Buldukları kâfiri kırdılar. Dil çıkartmadılar.</i>) “dil çıkart-: ağız açtırmak” (Ergin, 1997: 90)</p> <p>دل چقارتمادیلر</p>	<p>1. <i>dir[i] çıkartmadılar</i> (Özçelik, 2005: 144a/8-9) 2. <i>dil çıkartmadılar</i> (Gökyay, 2004: 140/24) 3. <i>dil çıkartmadılar</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 183) 4. <i>dil çıkartmadılar</i> (Alizade, 2000: D284/8-9)</p>
<p>dirim D301/6 (... <i>senüñ yoluñda baş virdi, dirim kanın alalum</i>) “dirim: dirim, dirlik” (Ergin, 1997: 93)</p> <p>دیریم</p>	<p>1. <i>[çeri] dire[lü]m</i> (Özçelik, 2005: 152b/6) “çeri derelim” (Özçelik, 2005: 300) 2. <i>dirim</i> (Gökyay, 2004: 150/23) “dirim kanın almak: öldürülen birinin öcünü almak” (Gökyay, 2004: 196) 3. <i>varalum</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 193) 4. <i>derəm</i> (Alizade, 2000: D301/6)</p>
<p>dişi D14/11 (<i>Dirse Han dişi ehlinüñ sözi-y-ile ulu toy eyledi</i>)</p> <p>دشی</p>	<p>1. <i>dahı</i>: (Özçelik, 2005: 9a/11) “dahı” (Özçelik, 2005: 60) 2. <i>dişi</i> (Gökyay, 2004: 6/12) 3. <i>dişi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 37) “dişi ehli: kadın eş” (Tezcan, 2001: 75) 4. <i>dişi</i> (Alizade, 2000: D14/11)</p>
<p>dökmesi D160/6 (<i>Dökmesi büyük bizüm tağlarumuz</i>)</p>	<p>1. <i>dönmesi</i> (Özçelik, 2005: 82a/6) 2. <i>dönmesi</i> “dönme: tepe” (Özçelik, 2006: 100)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p><i>olur</i>) “dökme: tepe, çıkıntı, zirve?” (Ergin, 1997: 95)</p> <p>دوکه سی</p>	<p>3. <i>dökməsi</i> (Gökyay, 2004: 77/20) “yükseklik, yücelik?” (Gökyay, 2004: 200)</p> <p>4. <i>degmesi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 117) “her biri” (Tezcan, 2001: 405)</p> <p>5. <i>dügməsi</i> (Alizade, 2000: D160/6)</p>
<p>dükense olmaz D37/12 (<i>Şaya varsam dükense olmaz, kalın Oğuz begleri bindi</i>) “düken-: bitmek tükenmek” (Ergin, 1997: 98)</p> <p>دوکسنه اولمز</p>	<p>1. <i>dükenesi olmaz</i> (Özçelik, 2005: 20b/12) “bitmez” (Özçelik, 2005: 105)</p> <p>2. <i>dükense olmaz</i> (Gökyay, 2004: 17/2) tükeneyeceği yok, ardı alınmaz, sonu gelmez(Gökyay, 2004: 200)</p> <p>3. <i>dükensə olmaz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 51)</p> <p>4. <i>dükənsə olmaz</i> (Alizade, 2000: D37/12)</p>
<p>düm D23/12 (<i>Qara bağı sarıldı, düm yüreği oynadı</i>) “düm: bütün, tamam, tam, düm” (Ergin, 1997: 98)</p> <p>دوم</p>	<p>1. <i>dom</i> (Özçelik, 2005: 13b/12)</p> <p>2. <i>düm</i> “Gökyay, 2004: 9/21) “düm: yumru, top şey, tam, tamam, bütün” (Gökyay, 2004: 200)</p> <p>3. <i>dom</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 41) “dom: sıkı, metanetli, sağlam” (Tezcan, 2001: 90)</p> <p>4. <i>düm</i> (Alizade, 2000: D23/12)</p>
<p>dürsinmeyen D184/3 (<i>Ağça tozlu katı yaydan dürsinmeyen</i>) “dürsin-: korkmak, çekinmek” (Ergin, 1997: 100)</p> <p>دورسنمەن</p>	<p>1. <i>dursınmayan</i> (Özçelik, 2005: 94a/3)</p> <p>2. <i>darsınmayan</i> “darsın-: rahatsız olmak” (Özçelik, 2006: 116)</p> <p>3. <i>dürsinmeyen</i> (Gökyay, 2004: 89/12) “korkmak” (Gökyay, 2004: 201)</p> <p>4. <i>darsıkmayan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) “darsıq-: daralmak, sıkılmak, sıkışmak, bunalmak” (Tezcan, 2001: 253)</p> <p>5. <i>dərsinməyən</i> (Alizade, 2000: D184/3)</p>
<p>düşdi D41/13 (<i>İki karadaşı oha düşdi, şehid oldu</i>)</p> <p>دوشدی</p>	<p>1. <i>düşdi</i> (Özçelik, 2005: 22b/13)</p> <p>2. <i>düşdü</i> (Gökyay, 2004: 18/31)</p> <p>3. <i>[şançıldı] düşdi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 53)</p> <p>4. <i>duşdi</i> “tuş-: tesadüf etmek” (Sertkaya, 2004)</p> <p>5. <i>düşdi</i> (Alizade, 2000: D41/13)</p>
<p>düşdi D54/6 (<i>Burla Hatun boynı-y-ile kulağın aldı düşdi</i>) “düş-: düşmek, inmek, girmek” (Ergin, 1997: 100)</p> <p>دوشدی</p>	<p>1. <i>deşdi</i> (Özçelik, 2005: 29a/6) “deş-: yarmak, yırtmak, çizmek” (Özçelik, 2005: 130)</p> <p>2. <i>düşdü</i> (Gökyay, 2004: 25/2)</p> <p>3. <i>düşdi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 59)</p> <p>4. <i>düşdi</i> (Alizade, 2000: D54/6)</p>
<p>el götürdiler D75/12 (<i>Kalın Oğuz bigleri el götürdiler, du ā kıldılar</i>) “el kaldırdılar” (Ergin, 1997: 127)</p> <p>ال کوئردلو</p>	<p>1. <i>el götürdiler</i> (Özçelik, 2005: 39b/12)</p> <p>2. <i>ele [el] götürdiler</i> “öylece el kaldırdılar” (Özçelik, 2006: 81)</p> <p>3. <i>el götürdüler</i> (Gökyay, 2004: 34/32)</p> <p>4. <i>el götürdiler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 71)</p> <p>5. <i>əl götürdilər</i> (Alizade, 2000: D75/12)</p>
<p>elin D185/2 (<i>aşlanuñ elin gözedüp bir yumruk eyle urdı-kim</i>) “elini” (Ergin, 1997: 103)</p> <p>الین</p>	<p>1. <i>alın</i> (Özçelik, 2005: 94b/2) “hilesini” (Özçelik, 2005: 221)</p> <p>2. <i>alın</i> (Gökyay, 2004: 89/27) “alın” (Gökyay, 2004: 162)</p> <p>3. <i>al[n]ın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) “aslanın alını” (Tezcan, 2001: 255)</p> <p>4. <i>alın</i> “al: hile, oyun” (Sertkaya, 2004)</p> <p>5. <i>alın</i> (Alizade, 2000: D185/2)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
eline alup 141/3 (<i>geldüğü yolu eline alup yortdı, dün kıatdı</i>) 	1. <i>öhine alup</i> (Özçelik, 2005: 72b/3) 2. <i>eline alup</i> (Gökyay, 2004: 68/3) 3. <i>öhine alub</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 106) “önüne” veya “alına: önüne, karşısına” (Tezcan, 2001: 220) 4. <i>alına alub</i> (Alizade, 2000: D141/3)
elüklü oğlı D221/5 (<i>Avucına şıgmayan elüklü oğlı</i>) “elük: dağ keçisi, karaca” (Ergin, 1997: 104) 	1. <i>uluşlı oğlı</i> (Özçelik, 2005: 112b/5) 2. <i>elüklü-oğlı</i> (Gökyay, 2004: 108/9) 3. <i>uluşlı oğlı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 149) “uluş: başak sapı, ok sapı” (Tezcan, 2001: 305) 4. <i>elüklü oğlı</i> (Alizade, 2000: D221/5)
enügene D184/5 (<i>Ala köpek enügene kendüzün taladur-mı</i>) “enük: enik, et yiyen yırtıcı hayvaların yavrusu” (Ergin, 1997: 105) 	1. <i>itine</i> (Özçelik, 2005: 94a/5) 2. <i>enigine</i> (Gökyay, 2004: 89/15) 3. <i>itinę</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) 4. <i>en[üg]ine</i> (Sertkaya, 2004) 5. <i>itine</i> (Alizade, 2000: D184/5)
erenler D291/1 (<i>Kanı ögdüğümüz big erenler</i>) 	1. <i>erenler</i> (Özçelik, 2005: 147b/1) 2. <i>erenlere</i> “a: aha, işte!” (Özçelik, 2005: 137) 3. <i>erenler</i> (Gökyay, 2004: 144/3) 4. <i>erenler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 187) 5. <i>erenler</i> (Alizade, 2000: D291/1)
erdil D221/5 (<i>Erdil teke buyunuzundan kıatı yaylu</i>) “erdil:?” (Ergin, 1997: 106) 	1. <i>ardıl</i> (Özçelik, 2005: 112b/5) 2. <i>erdil</i> (Gökyay, 2004: 108/10) 3. <i>erdebil</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 149) 4. <i>ardıl</i> “sürünün arkasından giden koyun” (Kaçalın, 2004) 5. <i>ardıl</i> (Alizade, 2000: D221/5)
erilenme D55/7 (<i>Ağaç ağaç dir ise şana erilenme ağaç</i>) “erilen-: kaygılanmak, üzülmek” (Ergin, 1997: 107) 	1. <i>azlanma</i> (Özçelik, 2005: 29b/7) 2. <i>arlanma</i> (Gökyay, 2004: 25/28) 3. <i>azlanma</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 60) “azımsama” (Tezcan, 2001:134) 4. <i>arlanma</i> “arlan-: utanmak” (Tekin, 1986) 5. <i>arlanma</i> (Alizade, 2000: D55/7)
esirgemiş D133/3 (<i>Babam bu kâfirleri esirgemiş gibi</i>) 	1. <i>esirgemiş</i> (Özçelik, 2005: 68b/3) 2. <i>esritmiş</i> “esrit-: sarhoş etmek, sersemletmek” (Özçelik, 2006: 96) 3. <i>esirgemiş</i> (Gökyay, 2004: 64/6) < düzeltme “esrükmiş” (Gökyay, 2004: 345) “sarhoş etmek, sersemletmek” (Gökyay, 2004: 206) 4. <i>esirgemiş</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 101) 5. <i>asirgemiş</i> (Alizade, 2000: D133/3)
eylendi D50/4 (<i>Çobanı bir ağaca şara şara möhkem bağladı, eylendi yoriyu virdi</i>) “eylen-: kalkmak, hareket etmek” (Ergin, 1997: 108) 	1. <i>atlandı</i> (Özçelik, 2005: 27a/4) 2. <i>atlandı</i> (Gökyay, 2004: 23/7) 3. <i>atlandı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 57) 4. <i>atlandı</i> (Sertkaya, 2004) 5. <i>eylendi</i> (Alizade, 2000: 50/4)
fakı D6/11 (<i>Minarada banlayanda fakı görklü</i>) “fakı: hoca, müezzın” (Ergin, 1997: 110)	1. <i>fakı</i> (Özçelik, 2005: 5a/11) 2. <i>fakı</i> (Gökyay, 2004: 2/35) “din bilgini, şeriat bilgilerini bilen, okumuş, hoca” (Gökyay, 2004: 208) 3. <i>fakı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 32)

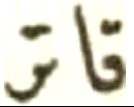
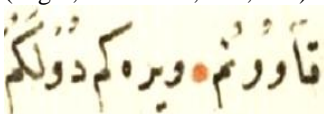
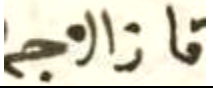
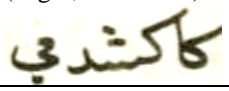
Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
	4. <i>kıķı</i> “ezan, yüksek sesle seslenme” (Zahidoğlu, 2004) 5. <i>f(a)ķı</i> (Sertkaya, 2006a: 113) 6. <i>fāqih</i> (Alizade, 2000: D6/11)
gelmegüm yoķ D260/2 (Oğuz iline gelmegüm yoķ didi) 	1. <i>gelgüm yoķ</i> (Özçelik, 2005: 132a/2) 2. <i>gelmegüm yoķ</i> (Gökyay, 2004: 127/35) 3. <i>gel[me]güm yoķ</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 170) 4. <i>gəlməgim yox</i> (Alizade, 2000: D260/2)
gerdege D140/2 (<i>Yoriyubanı ođulu ulu gerdege kiçürem dir-idüm</i>) “gerdek” (Ergin, 1997:115) 	1. <i>düg[ün]e</i> (Özçelik, 2005: 72a/2) 2. <i>gerdege</i> (Gökyay, 2004: 67/22) 3. <i>gerdege</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 105) 4. <i>gərdəkə</i> (Alizade, 2000: D140/2)
getürdüm D88/6 (<i>oğul Ķarçar ne Ķarğaşa idersin, getürdüm bu işmarladuđuñ nesnedür</i>) 	1. <i>getür a</i> (Özçelik, 2005: 46a/6) “getir işte” (Özçelik, 2005: 149) 2. ... (Gökyay, 2004: 39-40) 3. <i>getür</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 76) 4. <i>götür</i> (Alizade, 2000: D88/6)
giceligümüz D107/1 (<i>Başumuzdan giceligümüz alduğı yoķ</i>) 	1. <i>gəceligümüz</i> (Özçelik, 2005: 55b/1) 2. <i>gəceligümüz</i> (Gökyay, 2004: 49/30) 3. <i>lèçegümüz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 87) “leçek: tülbet, başörtüsü” veya “keçek: başörtüsü” (Tezcan-Boeschoten, 2001: 181) 4. <i>gəcəligümüz</i> (Alizade, 2000: D107/1)
gide D247/10 (<i>Ađ tozlu yayı gide oğlan</i>) “gide: kısa, kısalmış?” (Ergin, 1997: 119) 	1. <i>gède</i> (Özçelik, 2005: 125b/10) “gède: zayıf, adi” (Özçelik, 2005: 265) 2. <i>gide</i> (Gökyay, 2004: 121/13) “... çelimsiz, zayıf, cüce ...” (Gökyay, 2004: 212) 3. <i>gèdè(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 162) 4. <i>gede</i> (<i>kede</i>) (Başgöz, 1985) 5. <i>gedə</i> (Alizade, 2000: D247/10)
gider-ise D34/1 (<i>Ađ şaķallu Ķocalar senüñ gider-ise</i>) 	1. <i>gèder; yene</i> (Özçelik, 2005: 19a/1) 2. <i>giderise</i> (Gökyay, 2004: 14/24) 3. <i>gèderiş</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 48) 4. <i>gedərsə</i> (Alizade, 2000: D34/1)
gitudükde D5/2 (<i>Gitdükte yirüñ otlakların geyik bilir.</i>) 	1. <i>gètdükde</i> (Özçelik, 2005: 4b/2) 2. <i>gedükde</i> “gedük: yamaç, oyuntu yer” (Özçelik, 2006: 50) 3. <i>gitdükde</i> (Gökyay, 2004: 2/14) 4. <i>gètdükde</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 31) “gedükte yerine yanlış yazılmış olabilir” (Tezcan, 2001: 48) 5. <i>gedükte</i> “gedük: yamaç” (Tulum,2003a) 6. <i>gündegen</i> “güneşin değidiği” (Sertkaya, 2006: 90) 7. <i>Getdikdə</i> (Alizade, 2000: D5/2)
gögez D5/3 (<i>Gögez yirler çemenlerin Ķulan bilir</i>) “yeşermiş, yeşillenmiş” (Ergin, 1997: 122)	1. <i>geñez</i> (Özçelik, 2005: 4b/3) 2. <i>kelez</i> (Özçelik, 2007) 3. <i>geñez</i> (Gökyay, 173: 2/15) “makbul, beğenilmiş ...” (Gökyay, 2004: 210) 4. <i>kelez(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 31) “kelez yer: kıraç toprak” (Tezcan, 2001: 48)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
کلز	5. genç "yakın" (Tekin, 1986) 6. kelez (?) "çorak, çöllük" (Tulum, 2003a) 7. gögez "yeşillik, çemenlik" (Sertkaya, 2006: 93) 8. geñaz (Alizade, 2000: D5/3) 9. geñaz "suyu az, kuru" (Haciyev, 2007: 24)
görür gözüm D24/7 (Çıksun benüm görür gözüm)	1. görür gözüm (Özçelik, 2005: 14a/7) 2. görür gözüm (Gökyay, 2004: 9/36) 3. görür gözüm (Tezcan-Boeschoten, 2001: 42) 4. kör gözüm (Alışık, 1999) 5. kor gözüm (Alizade, 2000: D24/7)
gözün D50/5 (gözün qararmamış-iken bu ağacı koparı gör)	1. gözün (Özçelik, 2005: 27a/5) 2. gözün a "gözün işte, aha" (Özçelik, 2006: 75) 3. gözün de (Gökyay, 2004: 23/10) 4. gözün (Tezcan-Boeschoten, 2001: 52) 5. gözün (Alizade, 2000: D50/5)
gürleyüp D23/3 (Dirse Han istedi kim oğlançuğunun üstine gürleyüp düşe-y-idi)	1. güvleyüp (Özçelik, 2005: 13b/3) 2. gürleyüp (Gökyay, 2004: 9/14) 3. güvleyüb (Tezcan-Boeschoten, 2001: 41) "güvle-: istekle atılmak" (Tezcan, 2001: 86) 4. kövrälib (Alizade, 2000: D23/3)
harañça D62/1 (... kolu budı harañça, uzun baldırları ince...) "harañ: büyük, iri?" (Ergin, 1997: 137)	1. hızanca (Özçelik, 2005: 33a/1) 2. hıranca (Gökyay, 2004: 28/25) 3. hızanca (Tezcan-Boeschoten, 2001: 65) "hızanca: sırk gibi" (Tezcan, 2001: 143) 4. hezence (Başgöz, 1985) 5. xaranca (Alizade, 2000: D62/1)
hava D95/6 (Alay alçak hava yirden gelen argıs)	1. hova (Özçelik, 2005: 49b/6) 2. hava (Özçelik, 2004: 43/6) 3. hova (?) (Tezcan-Boeschoten, 2001: 80) "hova: ova(?)" (Tezcan, 2001: 170-172) 4. hava (Alizade, 2000: D95/6)
hoşluğum D242/3 (Üç gündür hoşluğum yoğ oğul) "hoşluk: iyilik, keyif, sıhhatte bulunma" (Ergin, 1997: 140)	1. koşluğum (Özçelik, 2005: 123a/3) 2. hoşluğum (Gökyay, 2004: 118/16) 3. koşluğum (Tezcan-Boeschoten, 2001: 159) 4. qoşluğum (Alizade, 2000: D242/3)
ışıklar D129/11 (Başumda kunt ışıklar şaklar-idüm bu gün için)	1. ışıqum (Özçelik, 2005: 66b/11) 2. ışıklar (Gökyay, 2004: 62/20) 3. ışıklar (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99) 4. ışıklar[um] (Sertkaya, 2004) 5. ışıklar (Alizade, 2000: D129/11)
için D192/1 (İçin kara tonlu gök demürlü altı yüz kâfir seçdi) "için: gizli, gizlice, içten, saklı olarak, belli etmeden" (Ergin, 1997: 148)	1. ebçin (Özçelik, 2005: 98a1) 2. ebçin[li] (Özçelik, 2007) 3. için (Gökyay, 2004: 92/19) "gizli, gizlice" (Gökyay, 2004: 225) 4. ebçin (Tezcan-Boeschoten, 2001: 133) "zırh, at zırhı, çokal" (Tezcan, 2001: 407) 5. icyen (Başgöz, 1985) 6. için (Alizade, 2000: D192/1)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>ilakırdı D40/13 (<i>İlakırdı söyleme mere itüm kâfir</i>) “laf, boş söz” (Ergin, 1997: 150)</p> <p>الم قرى سويلم</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>alakırı söyleme</i> (Özçelik, 2005: 22a/13) 2. <i>alakırı söyleme</i> “bağırarak söyleme” (Özçelik, 2006: 71) 3. <i>Herze merze</i> (Gökyay, 2004: 18/14) 4. <i>ılaqır[d]ı söyleme</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 52) “lakırdı” (Tezcan, 2001: 113) 5. <i>alakırı söyle-</i> “bağırarak, haykırarak konuşmak” (Sertkaya, 2004) 6. <i>ilaqırdı söyleme</i> (Alizade, 2000: D40/13) 7. <i>alaqırı söyleme</i> “alaqır-: bağırarak” (Hacıyev, 2007: 86)
<p>ileyünde D105/1 (<i>İleyünde düğün var düğüne varup ötgil</i>) “iley: ön, karşı” (Ergin, 1997: 151)</p> <p>ایلیوکد</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>ileyünde</i> (Özçelik, 2005: 54b/1) 2. <i>ileyünde</i> (Gökyay, 2004: 48/28) 3. <i>ileyünde</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 86) 4. <i>il-öy[ün]de</i> (Sertkaya, 2004) “halk önünde” (Sertkaya, 2006a: 99) 5. <i>ilâyündə</i> (Alizade, 2000: D105/1)
<p>incinüp D14/3 (<i>incinüp acı sözler söyleme</i>)</p> <p>انجیب</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>incinüp</i> (Özçelik, 2005: 9a/3) 2. <i>incinüp</i> (Gökyay, 2004: 6/5) 3. <i>incitüb</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 37) “incin-: hayal kırıklığına uğramak” “incit-: gücendirmek” (Tezcan, 2001: 73-74) 4. <i>incinib</i> (Alizade, 2000: D14/3)
<p>işit D234/11 (<i>Qara tağa ayıtduğunda işit virstün</i>) “işit: işitilen şey, ses, cevap” (Ergin, 1997: 155)</p> <p>ایست</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>aşıt</i> (Özçelik, 2005: 119a/11) 2. <i>aşıt</i> (Gökyay, 2004: 114/29) “geçit, aşılacak yer” (Gökyay, 2004: 167) 3. <i>aşıt</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 155) 4. <i>işit</i> “cevap” (Tekin, 1986) 5. <i>işit</i> (Karasoy, – Yavuz 2004) 6. <i>aşıt</i> (Alizade, 2000: D234/11)
<p>ivlü D153/10 (<i>Kırk ivlü kul ile kırk cāriye oğlu başına çevürdi, azad eyledi</i>) “iv: ev, otağ, çadır” (Ergin, 1997: 157)</p> <p>اولی</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>eyü</i> (Özçelik, 78b/10) “has” (Özçelik, 2005: 201) 2. <i>evli</i> (Gökyay, 2004: 74/22) 3. <i>eyü</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 114) “eyü kul: has köle” (Tezcan, 2001: 233) 4. <i>evli</i> (Alizade, 2000: D153/10)
<p>qabile D44/5 (<i>Qavum qabile menüm kuma yurdum</i>)</p> <p>قلمه</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>qabla</i> (Özçelik, 2005: 24a/5) 2. <i>qabile</i> (Gökyay, 2004: 19/31) 3. <i>qabla</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 54) 4. <i>qamla</i> “<qabla, qavum qamla” (Tekin, 1986) 5. <i>qābilā</i> (Alizade, 2000: D44/5)
<p>qabzası D52/8 (<i>Dünlügi altun ban ivümün qabzası oğul</i>) “qabza: silahın tutulacak yeri” (Ergin, 1997: 159)</p> <p>قنبره سی</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>kunbure</i> (?) (Özçelik, 2005: 28a/8) 2. <i>qabzası</i> (Gökyay, 2004: 24/10) “tutamak, sap, kulp” (Gökyay, 2004: 230) 3. <i>qabzası</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 58) “çadır kapısı” (Tezcan, 2001: 130) 4. <i>qābzasi</i> (Alizade, 2000: D52/8)
<p>qadasın D161/3 (<i>ya pes sen ne eylemeklü qadasın</i>) “kada: kaza, bela” (Ergin, 1997: 160)</p> <p>قداسی</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>kadā</i> (Özçelik, 2005: 82b/3) “bela” (Özçelik, 2005: 206) 2. <i>qadasın</i> (Gökyay, 2004: 78/1) “ölüm, felaket, baht, alın yazısı ...” (Gökyay, 2004: 231) 3. <i>qava[t]-sın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 118) 4. <i>eylēmāklūqdusan</i> (Alizade, 2000: D161/3)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>kâfirler D270/4 (<i>Karşu yakadan kâfirler bakışurlar</i>)</p> <p>کافرلر</p>	<p>1. <i>kâfirler</i> (Özçelik, 2005: 137a/4)</p> <p>2. <i>kâfirlere</i> “a: aha, işte!” (Özçelik, 2006: 133)</p> <p>3. <i>kâfirler</i> (Gökyay, 2004: 133/9)</p> <p>4. <i>kâfirler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 175)</p> <p>5. <i>kafirlər</i> (Alizade, 2000: D270/4)</p>
<p>kaquban D175/13 (<i>Göz kaquban köñül alan anuñ görklüsi olur</i>)</p> <p>“kaq-: kakmak, vurmak, dikmek, başa kakmak, yüze yurmak” (Ergin, 1997: 161)</p> <p>قا قوبان</p>	<p>1. <i>kaquban</i> (Özçelik, 2005: 89b/13)</p> <p>2. <i>kakuban</i> (Gökyay, 2004: 85/13) “kak-: çatmak, itme, vurmak ...” (Gökyay, 2004: 232)</p> <p>3. <i>kaquban</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 126)</p> <p>4. <i>qaçu[ru]ban</i> “seğirterek, süzerek” (Alışık, 1999)</p> <p>5. <i>qaquban</i> (Alizade, 2000: D175/13)</p>
<p>qalıcaq D125/7 (<i>Yarınki gün zaman dönüp ben ölüp sen qalıcaq tacum tahtum saña virmeyeler...</i>)</p> <p>قالیجاق</p>	<p>1. <i>qalıcaq a</i> (Özçelik 2005: 64b/7) “kalacak işte, aha” (Özçelik, 2005: 180)</p> <p>2. <i>kalıcak</i> (Gökyay, 2004: 60/24)</p> <p>3. <i>qalıcaq</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 97)</p> <p>4. <i>qalıcaq</i> (Alizade, 2000: D125/7)</p>
<p>qalan D212/3 (<i>Andan qalan bigler görışdi</i>)</p> <p>“qal-: kalmak” (Ergin, 1997: 161)</p> <p>قالی</p>	<p>1. <i>qalan</i> (Özçelik, 108a/3) “diğer” (Özçelik, 2005: 233)</p> <p>2. ... (Gökyay, 2004: 103)</p> <p>3. <i>qalın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 145)</p> <p>4. <i>qalan</i> (Alizade, 2000: D212/3)</p>
<p>qalaba ölke D65/8 (<i>Cılasun koç yigitlere qalaba ölke virdi</i>)</p> <p>“qalaba: çok, pek çok” (Ergin, 1997: 163)</p> <p>“ölke: ölke” (Erin 1997: 244)</p> <p>قالابا اولکه</p>	<p>1. <i>qala ölke</i> (Özçelik, 2005: 34b/8)</p> <p>2. <i>kalaba ölke</i> (Gökyay, 2004: 29/33) “çok ölke, çok yer” (Gökyay, 2004: 232)</p> <p>3. <i>qala ölke</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 66) “ölke: dağ eteği, bölge”</p> <p>“qala: dağ sırtı, dağ sırtındaki otlak” (Tezcan, 2001: 149)</p> <p>4. <i>qalaba ölkə</i> (Alizade, 2000: D65/8)</p>
<p>Qan Turalı D170/5</p> <p>قان توراالی</p>	<p>1. <i>Qan Turalı</i> (Özçelik, 2005: 87a/5)</p> <p>2. <i>Qan Turalı</i> (Gökyay, 2004: 83/1)</p> <p>3. <i>Qan Turalı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 124) < Qanturalı “qantura: bele sarılan bir tür işlemeli erkek etekliği” (Tezcan, 2001: 239)</p> <p>4. <i>Qanturalı</i> (Alizade, 2000: D170/5)</p>
<p>qapuñdan D48/10 (<i>semüz koyun aruq toklı senüñ qapuñdan kâfirlere virmedüm</i>)</p> <p>پتوكدن</p>	<p>1. <i>qapuñdan</i> (Özçelik, 2005: 26a/10)</p> <p>2. <i>qapuñdan koyunuñdan</i> (Gökyay, 2004: 22/11)</p> <p>3. <i>koyunuñdan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 56)</p> <p>4. <i>qapuñdan</i> (Alizade, 2000: D48/10)</p>
<p>qara il D212/1 (<i>Qara ilde koyunuñ yüklü qodun aşlan oldı</i>)</p> <p>“il: el, memleket, ölke ...” (Ergin, 1997: 149)</p> <p>قره ایللو</p>	<p>1. <i>qaza[ğucun ... ağ]ayılun</i> (Özçelik, 2005: 108a/1)</p> <p>2. <i>kara illü</i> (Gökyay, 2004: 103/23)</p> <p>3. <i>qaza[ğucun ... ağ]ayılun</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 144)</p> <p>4. <i>qara ayıl</i> “kara sürü, kara koyun sürüsü” (Alışık, 1999)</p> <p>5. <i>qara ayıllu</i> (Alizade, 2000: D212/1)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>qara qoç aygırur D262/6 (<i>Qara qoç aygırur ürkdı gıder</i>)</p> <p>قرد قوچ ایغیرک</p>	<p>1. <i>qazağucur aygırı</i> (Özçelik, 2005: 133a/6) 2. <i>karakoçur aygırı</i> (Gökyay, 2004: 129/5) 3. <i>qazağuc aygırur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 171) 4. <i>qaracur</i> (Alizade, 2000: D262/6)</p>
<p>qaradur D43/9 (... <i>şaq kayğudur, qan qaradur, qalanısın yora bilmen Allah yorsun didi.</i>)</p> <p>قار قرددر</p>	<p>1. <i>qan qaradur</i> (Özçelik, 2005: 23b/9) 2. <i>kan kadadur</i> (Gökyay, 2004: 19/20) “alın yazısı, irade, hüküm, talihsizlik ...” (Gökyay, 2004: 231) 3. <i>qadqdur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 53) “qada: ders, hastalık, bela” (Tezcan, 2001: 118) 4. <i>qan qaradır</i> (Alizade, 2000: D43/9)</p>
<p>qararup D128/2 (<i>Deñiz kibi qararup gelen nedür</i>)</p> <p>قاراروب</p>	<p>1. <i>yayqanup</i> (Özçelik, 2005: 66a.2) 2. <i>kararub</i> (Gökyay, 2004: 61/23) 3. <i>yayqanub</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99) 4. <i>qararub</i> (Alizade, 2000: D128/2)</p>
<p>qardaşuz D232/3 (<i>İmdi qardaşuz kıyma maña didi</i>)</p> <p>قرداشلر</p>	<p>1. <i>qardaşlık</i> (Özçelik, 2005: 118a/3) 2. <i>kardaşuz</i> (Gökyay, 2004: 113/18) 3. <i>qardaşlar[uz]</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 114) 4. <i>qardaşuz</i> (Alizade, 2000: D232/3)</p>
<p>qarı begler 192/10 (<i>Qarı bigler ölmedin il boşaldı</i>)</p> <p>قاری بکلر</p>	<p>1. <i>qazi begler</i> (Özçelik, 2005: 98a/10) 2. <i>karı begler</i> (Gökyay, 2004: 92/32) 3. <i>qazi begler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 114) “gazi beyler” (Tezcan, 2001: 266) 4. <i>qarı bəglər</i> (Alizade, 2000: D192/10)</p>
<p>qarım D3/11 (<i>qara polad öz kılıcı çalmayınça qarım dönmez</i>) “qarım: hasım” (Ergin, 1997: 171)</p> <p>قاریم</p>	<p>1. <i>qār1m</i> (Özçelik, 2005: 3b/11) 2. <i>kırım</i> (Gökyay, 2004: 1/28) 3. <i>qār1m</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) 4. <i>qār1m</i> (Sertkaya, 2006a: 76) 5. <i>qırım</i> (Alizade, 2000: D3/11)</p>
<p>qarmanup D115/8 (<i>Qarmanup dört yanuğa bakduy-mı kız</i>) “qarman-: kıvrınmak, aranmak, tutunmak ...” (Ergin, 1997: 172)</p> <p>قارماتیب</p>	<p>1. <i>qarmanıp(?)</i> (Özçelik, 2005: 59b/8) 2. <i>qarmalanup</i> “qarmalan-: bir şeyi büyük bir çaba ile aramak” (Özçelik, 2006: 92) 3. <i>karmanup</i> (Gökyay, 2004: 54/22) “aranmak, kıvrınmak” (Gökyay, 2004: 240) 4. <i>qaranub(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 91) “çevresine bakmak, bakınmak, dikkatle bakma” (Tezcan, 2001: 200) 5. <i>qarilatıb</i> (Alizade, 2000: D115/8)</p>
<p>qarma ögeç D46/2 (<i>Qarma ögeç semüzin alup tutan</i>) “qarma: karışık” (Ergin, 1997: 172) “ögeç: iki yaşına girmiş koyun” (Ergin, 1997: 241)</p> <p>قارمده بوجک</p>	<p>1. <i>qarmayu [ö]geç</i> (Özçelik, 2005: 25a/2) “qarmayu: kavrayarak” (Özçelik, 2005: 118) 2. <i>qarmayugeç</i> (Gökyay, 2004: 20/28) “kavrayınca, pençesini atınca, yakalayınca” (Gökyay, 2004: 240) 3. <i>qarmaq [la]yu [ö]geç</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 55) “qarmağa-: şurasından burasından kavramak, avuçta sıkmak, avuçlamak” (Tezcan, 2001: 126) 4. <i>qarma-bükəc</i> (Alizade, 2000: D46/2)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>katır D174/8 (<i>Altun akça-mı ister, katır biserek-mi ister?</i>)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>katır</i> [<i>katır</i>] (Özçelik, 2005: 89a/8) 2. <i>katır</i> (Gökyay, 2004: 84/24) 3. <i>katır</i> [<i>katır</i>] (Tezcan, 2001: 125) “katar katar” (Tezcan, 2001: 243) 4. <i>qatır</i> (Alizade, 2000: D174/8)
<p>qavunum viregüm düvlegüm D12/11 “qavun: kavun virek: kavun dövlek: ham kavun, kelek” (Ergin, 1997: 101, 175, 314)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>qadunum, zıregüm, dölegüm</i> (Özçelik, 2005: 8a/11) 2. <i>qadunum, veregüm dölegüm</i> “verek dölek: doğurgan” (Özçelik, 2009b) 3. <i>kadunum, veregüm, dölügüm</i> (Gökyay, 2004: 5/17) 4. <i>qadunum, zıregüm, dölegüm</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 36) “zıreg: anlayışlı, hünerli, akıllı” “dölek: temkinli” “zıregüm kelimesi <i>diregüm</i> olarak da okunabilir” (Tezcan, 2001: 71) 5. <i>qadunum, diregüm, dülügüm</i> “kadınım, direğim, gücüm kuvvetim” (Tekin, 1986) 6. <i>qavunum, verægim, dölägüm</i> (Alizade, 2000: D12/11)
<p>qaymayınca D3/10 (<i>Kızağuça kaymayınca yol alınmaz</i>) “qay-: kaymak” (Ergin, 1997: 175)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>binmeyince</i> (Özçelik, 2005: 3b/10) 2. <i>kıymayınca</i> “kıy-: acımamak, esirgememek” (Özçelik, 2006: 40) 3. <i>kıymayınca</i> (Gökyay, 2004: 1/26) 4. <i>binmeyince</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) 5. <i>binmeyince</i> (Tekin, 1986) 6. <i>binmeyince</i> (Başgöz, 1960) 7. <i>binmeyince</i> (Tulum, 2003a) 8. <i>minmeyince</i> (Sertkaya, 2006: 70) 9. <i>qıymayınca</i> (Alizade, 2000: D3/10)
<p>qaz alaca D280/10 (<i>Qaz alaca yunduğı turgurmaya</i>) “qaz: kaz” (Ergin, 1997: 177) “alaca: alaca bulaca, karışık renk” (Ergin, 1997: 11)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>taz alaca</i> (Özçelik, 2005: 142a/10) “kafirleri aşağılamak için kullanılan söz” (Özçelik, 2005: 289) 2. <i>kaz-alaca</i> (Gökyay, 2004: 138/24) “kaz alaca yund: ...” (Gökyay, 2004: 243) 3. ... <i>alacq</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 181) 4. <i>qaz alaca</i> (Alzade: D280/10)
<p>keşşdi-mi D239/5 (<i>Kavumlu kavmu-y-ile keşşdi-mi</i>) “keşş-: danışmak, müzakere etmek, istişare etmek ...” (Ergin, 1997: 200)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>keşştimi</i> (Özçelik, 2005: 121b/5) 2. <i>keşşdimi</i> (Gökyay, 2004: 116/34) “kineş-: danışmak, akıl sormak, istişare etmek” (Gökyay, 2004: 249) 3. <i>keşşdimi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 181) “keşş-: birbirine sert sözler söylemek, karşılıklı sövmek” (Tezcan, 2001: 414) 4. <i>kakıştı mı</i> (Başgöz, 1985) 5. <i>gənəşdimi</i> (Alizade, 2000: D239/5)
<p>keser günde ser çeşme D208/5-6 (<i>Keser günde ser çeşme yügrük yahşı</i>)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Segirddüginde sürçmese</i> (Özçelik, 2005: 106a/5-6) 2. <i>keser günde serçeşme</i> (Gökyay, 2004: 101/16) 3. <i>segirddüginde sürçmese</i> (Tezcan, 2001: 142) “koştuğunda sürçmese” (Tezcan, 2001: 288) 4. <i>kəsər gündə sərçəşmə</i> (Alizade, 2000: D208/5-6)
<p>kılçatmamış D187/1 (<i>Kara buğa geldiğinde kılçatmamış</i>) “kılçat-: çekinmek, aldırış etmek, umursamak, omuz silkmek, kıpırdatmak?”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>taçlanmamış</i> (Özçelik, 2005: 95b/1) 2. <i>kılçatmamış</i> (Gökyay, 2004: 90/21) “kılçat-: zırhlar birbirine çarparak ses çıkarmak?” (Gökyay, 2004: 245) 3. <i>taçlanmamış</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 131) “taçlan-: uğraşmak” (Tezcan, 2001: 257) 4. <i>qılçatmamış</i> (Alizade, 2000: D187/1)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
(Ergin, 1997: 180) 	
kıran D184/5 (<i>Canavarlar serveri kağan aşlan kıran</i>) 	1. <i>kı[g]r[ıl]an</i> (Özçelik, 2005: 94a/5) “denilen/çağırılan” (Özçelik, 2005: 219-220) 2. <i>kıran</i> (Gökyay, 2004: 89/14) 3. <i>kıran</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) 4. <i>qıran</i> (Alizade, 2000: D184/5)
 kırk big kızına D52/2 (<i>qara kavurma pişürüp kırk bir kızına iletün</i>) 	1. <i>kırk bir kıza</i> (Özçelik, 2005: 28a/2) 2. <i>kırk beg kızına</i> (Gökyay, 2004: 23/35) 3. <i>kırk beg kızına</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 58) 4. <i>qırq beg kızına</i> (Alizade, 2000: D52/2)
 kızağuç D3/10 (<i>Kızağuç kaymayınça yol alınmaz</i>) “kızağ: kızak” (Ergin, 1997: 185) 	1. <i>kazağuç</i> (Özçelik, 2005: 3b/10) “kazağuç: hara, at çiftliği, at sürüsü, kazılık at” (Özçelik, 2005: 38) 2. <i>karagoça</i> (Gökyay, 2004: 1/26) “karagoç: at, yügrük at, at sürüsü, tavla” (Gökyay, 2004: 236) 3. <i>kazağuç</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) “kazağuç: at, ehlileştirilmiş, bakımlı at” (Tezcan, 2001: 412) 4. <i>karaguca</i> “karanlıkça, karanlık iken” (Başgöz, 1960) 5. <i>Qazağuc</i> “yerinde duramayan, üstüne kimseyi bindirmeyen at” (Tulum, 2003a) 6. <i>kazağuç</i> (Sertkaya, 2006: 70) 7. <i>qarağuca</i> (Alizade, 2000: D3/10)
kiçdügi D44/13 (<i>Qoşur atını ökçeledi, kâfir kiçdügi yola düşdi gitdi</i>) “kiç-: geçmek” (Ergin, 1997: 202) 	1. <i>gêcegi</i> (Özçelik, 2005: 24b/6) “gêcek: uğrak yer” (Özçelik, 2005: 115) 2. <i>geçdüğü</i> (Gökyay, 2004: 20/3) “geçmek: geçip gitmek, bağışlamak, vazgeçmek ...” (Gökyay, 2004: 209) 3. <i>gêçdügi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 54) 4. <i>keçdigi</i> (Alizade, 2000: D44/13)
kiçdüñ D186/11 (<i>Qara buğra geldüginde ne kiçdüñ</i>) “kiç-: geçmek” (Ergin, 1997: 202) 	1. <i>gêce[l]dün</i> (Özçelik, 2005: 95a/11) 2. <i>geçdüñ</i> (Gökyay, 2004: 90/16) 3. <i>gice[l]dün</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 131) “gicel-: sersemlemek” (Tezcan, 2001) 4. <i>kiç[ik]dün</i> “geciktin” (Sertkaya, 2004) 5. <i>keçdiñ</i> (Alizade, 2000: D186/11)
kiçer D82/6, 84/5 (<i>bir kiçi başlu kiçer aygırı bir toklu başlu tori aygırı</i>) 	1. <i>keher aygırı</i> (Özçelik, 2005: 43a/6) 2. <i>Geçer Aygırı</i> (Gökyay, 2004: 37/18) 3. <i>keher aygırı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 74) “keher: kahveengi” (Tezcan, 2001: 164) 4. <i>keçer</i> (Alizade, 2000: D82/6)
qopardı D273/13 (<i>Gerindi, bu elindeki urğanları hep qopardı</i>) 	1. <i>qırdı</i> (Özçelik, 2005: 138b/13) 2. <i>qırdı</i> (Gökyay, 2004: 135/2) 3. <i>qırdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 177) 4. <i>qırdı</i> (Alizade, 2000: D273/13)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>koymaz D9/10 (<i>biş söyler-iseñ birisini koymaz</i>) “koy-: bırakmak, sokmak, tıkmak” (Ergin, 1997: 192)</p> <p>قویمز</p>	<p>1. <i>tuymaz</i> (Özçelik, 2005: 6b/10) 2. <i>tutmaz</i> (Gökyay, 2004: 3/36) 3. <i>tuymaz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 34) 4. <i>tuymaz</i> (Sertkaya, 2006a: 144) 5. <i>quymaz</i> (Alizade, 2000: D9/10)</p>
<p>koynlan D11/6 (<i>Big yigitler cılasunlar birbirine koynlan çağda</i>) “koynl-: koynlamak, baskın yapmak, hücum etmek, üzerine saldırmak” (Ergin, 1997: 192)</p> <p>قوینلن</p>	<p>1. <i>kuynlan</i> (Özçelik, 2005: 7b/6) 2. <i>koyulan</i> (Gökyay, 2004: 4/23) 3. <i>kuynlan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 35) “kuynl-: katılmak, karışmak, dökülmek, akın etmek” (Tezcan, 2001: 69) 4. <i>qoyulan</i> (Alizade, 2000: D11/6)</p>
<p>köpekilem D46/8 (<i>Qazan kara köpekilem haberleşdi</i>) “ilem: ile” (Ergin, 1997: 151)</p> <p>قوہ کو پچلم</p>	<p>1. <i>köpegilem</i> (Özçelik, 2005: 25a/8) “köpek+ile+me: köpekle de” (Özçelik, 2005: 120) 2. <i>köpekle</i> (Gökyay, 2004: 21/3) 3. <i>köpegile</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 55) 4. <i>köpäkläm</i> (Alizade, 2000: D46/8)</p>
<p>köpini D265/8 (<i>depegen köpini süsegen yırtar</i>) “köp: şişkin, şişme, şişkinlik” (Ergin, 1997: 206)</p> <p>کوپینی</p>	<p>1. <i>götini</i> (Özçelik, 2005: 134b/8) 2. <i>götünü</i> (Gökyay, 2004: 130/17) 3. <i>götini</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 172) “götünü” (Tezcan, 2001: 346) 4. <i>gönünü</i> (Başgöz, 1985) 5. <i>götini</i> (Tekin, 1986) 6. <i>köbini</i> (Alizade, 2000: D265/8)</p>
<p>quma D44/6 (<i>Qavum kabile menüm quma yurdum</i>) “quma: ortak” (Ergin, 1997: 194)</p> <p>قوما یوردوم</p>	<p>1. <i>qona[r](?)</i> (Özçelik, 2005: 24a/6) 2. <i>kama</i> (Gökyay, 2004: 19/31) “ucuzluk, bolluk ... (?)” (Gökyay, 2004: 233) 3. <i>qona[r]</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 54) “qonar yurd: konaklanan yurt” (Tezcan, 2001: 121) 4. <i>quma</i> “ortak” (Tekin, 1986) 5. <i>quma</i> (Alizade, 2000: D44/6)</p>
<p>kuşuñ ala qanıñı D121/3 (<i>kuşuñ ala qanıñı, qumaşuñ arusını, kızuñ gökçeğini</i>)</p> <p>قوشاڭ الہ قاتی</p>	<p>1. <i>kuşuñ alaqanıñı</i> (Özçelik, 2005: 62b/3) 2. <i>kuşuñ ala qanıñı</i> (Gökyay, 2004: 57/27) 3. <i>kuşuñ alaqanıñı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 95) “kuşun alıcı olanını, avını kıynağından kaçırmayanı” (Tezcan, 2001: 201) 4. <i>kuşuñ alaqanıñı</i> “alağan: yırtıcı, alıcı” (Alışık, 1999) 5. <i>kuşun alaganını</i> (<i>alagan kuşu</i>) (Başgöz, 1985)</p>
<p>külek D7/13 (<i>elin yüzün yumadın toqız bazlamaç ilen bir külek yoğurd gözler</i>) “tahta bakraç, tahta kova” (Ergin, 1997: 208)</p> <p>کولک</p>	<p>1. <i>külek</i> (Özçelik, 2005: 5b/13) 2. <i>küvlek</i> (Gökyay, 2004: 3/13) “süt sağmak, yağ basmak için ağaçtan kova” (Gökyay, 2004: 256) 3. <i>güvlek</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) 4. <i>küvlek</i> “tahta kova” (Sertkaya, 2006a: 134) 5. <i>küvläk</i> (Alizade, 2000: D7/13)</p>
<p>küydi piçdi D6/6-7 (<i>Ol Qur'anı yazdı düzdi ülemālar öğreninçe küydi piçdi</i>) “küy-: beklemek, intizar</p>	<p>1. <i>göydi bağıdı</i> (Özçelik, 2005: 5a/6-7) 2. <i>köydü, biçti</i> (Gökyay, 2004: 2/31) “köymek: yanmak, sabırsızlanmak, gözlemek” (Gökyay, 2004: 252) 3. <i>güydi bağıdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 32) “beklemek” (Tezcan, 2001: 52)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
etmek, gözlemek ...” (Ergin, 1996: 208) 	4. <i>küydi bahdı</i> “bekledi, korudu” (Tekin, 1986) 5. <i>küydi biçdi</i> (< <i>bişdi</i>) “küy- biç-: yanıp pişmek mez. Çok sıkıntı çekmek” (Tulum, 2003b) 6. <i>güydi bişdi</i> “tasalandı, kaygılandı, kederlendi” (Sertkaya, 2006a:111)
mırlar-idi D160/3 (<i>Baya mırlar-idi, şimdi hurlamağa başladı</i>) “mırla-: mırıldanmak” (Ergin, 1997: 215) 	1. <i>yırlardı</i> (Özçelik, 2005: 82a/3) 2. <i>mırlardı</i> (Gökyay, 2004: 77/14) “mırmır etmek, mırıldanmak” (Gökyay, 2004: 259) 3. <i>mırlardı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 117) 4. <i>yırlardı</i> (Develi 2001) 5. <i>mırlardı</i> (Alizade, 2000: D160/3)
nemler-idüm D200/4 (<i>Tartanda bir oğ-ile nemler-idüm</i>) “nemle-: hedefe isabet ettirmek, vurmak?” (Ergin, 1997: 221) 	1. <i>namlarıdum</i> (Özçelik, 2005: 102a/4) “namla-: okla vurmak” (Özçelik, 2005: 27) 2. <i>neyleridüm</i> (Gökyay, 2004: 96/28) “ne eylemek, ne yapmak” (Gökyay, 2004: 262) 3. <i>neyleridüm</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 137) 4. <i>nəmlərdim</i> (Alizade, 2000: D200/4)
nidersin D204/7 (<i>Budağ aydur: Bunda laf urup nidersin</i>) 	1. <i>neydürsin</i> (Özçelik, 2005: 104a/7) “ne+eyidürsin: ne konuşuyorsun” (Özçelik, 2005: 228) 2. <i>nidersin, ne gürlersin</i> (Gökyay, 2004: 99/8) 3. <i>nədersin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 140) 4. <i>nedirsən</i> (Alizade, 2000: D204/7)
nidügin D198/1 (<i>Selcen Hatun hal nidügin bilüp şoylamış</i>) 	1. <i>neydügin</i> (Özçelik, 2005: 101a/1) 2. <i>nidügün</i> (Gökyay, 2004: 95/19) 3. <i>nədügin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 136) 4. <i>nə idügün</i> (Alizade: D198/1)
nigāhı D45/5 (<i>‘Āyşe ile Fāṭımanun nigāhı şu</i>) “nigāh: bakış” (Ergin, 1997: 222) 	1. <i>nigāhı</i> (Özçelik, 2005: 24b/5) 2. <i>nikāhı</i> (Özçelik, 2006: 73) 3. <i>nigāhı</i> (Gökyay, 2004: 20/11) “bakış” (Gökyay, 2004: 263) 4. <i>nigāhı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 54) 5. <i>nigahı</i> (Alizade, 2000: D45/5)
ocağ D57/1 (<i>yire dahı düşe toz gibi şavırılır-idi, ocağ gibi obrılır-idi</i>) 	1. <i>ocuk</i> (Özçelik, 2005: 30b/1) 2. <i>ocak</i> (Gökyay, 2004: 26/23) 3. <i>uçuk</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 61) “göçük, çökmüş yer” (Tezcan, 2001: 138) 4. <i>ocaq</i> (Alizade, 2000: D57/1)
ocağınuñ közidür D4/1 (<i>Devletlü oğul kopsa ocağınuñ közidür</i>) “köz: kor, parça hâlinde kor” (Ergin, 1997: 207) 	1. <i>körüdür</i> : (Özçelik, 2005: 4a/1) “Ocağının sönməsi” (Özçelik, 2005: 41) 2. <i>körüdür</i> (Gökyay, 2004: 1/31) 3. <i>körüdür</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) “ocağının desteğidir” (Tezcan, 2001: 45) 4. <i>körüdür</i> “a) sönmeyen ocağıdır, b) ocağının körelmesi” (Tulum, 2003a) 5. <i>görüdür</i> “mezar” (Kaçalın, 2006: 28) 6. <i>köri-dür</i> (<i>köri-göri</i>) (Sertkaya, 2006a: 83) 7. <i>kürüdür</i> “hayırsız, dik başlı” (Güner, 2006) 8. <i>göri-dür</i> “gor: mezar” (Tekin, 1986)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
	9. <i>közidir</i> (Alizade, 2000: D4/1) 10. <i>kürüdür</i> “uğursuz, fersiz, yaramaz” (Hacıyev, 2007: 15-16)
odlu konuk D9/5 (<i>Öte yazıdan yabandan bir odlu konuk gelse</i>) “udlu: mahcup, utangaç, hayâli” (Ergin, 1997: 300) أودلوقونوق	1. <i>udlu konuk</i> (Özçelik, 2005: 6b/5) “değerli, şerefli” (Özçelik, 2005: 53) 2. <i>udlu konuk</i> (Gökyay, 2004: 3/31) “mahcup, utangaç, edepli” (Gökyay, 2004: 296) 3. <i>udlu konuk</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) 4. <i>udlu konuk</i> “özenle ağırlanması gereken konuk” (Başgöz, 1960) 5. <i>udlu qonuuq</i> (Alizade, 2000: D9/5)
oğul D53/3 (<i>Senüñ etünnden oğul yiyryin-mi, yoħsa şası dinlü kâfirün döşegine gireyin-mi</i>) اوغله	1. <i>oğul</i> (Özçelik, 2005: 28b/3) 2. <i>oğula</i> “oğul işte!” (Özçelik, 2006: 76) 3. <i>oğul</i> (Gökyay, 2004: 24/23) 4. <i>oğul</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 59) 5. <i>oğul</i> (Alizade, 2000: D53/3)
ol kişi D2/2 (<i>Oğuzuñ ol kişi tamam biliçisi-y-idi</i>) “ol: o” (Ergin, 1997: 231) اولكشي	1. <i>evvel gişi</i> (Özçelik, 2005: 3a/2) 2. <i>ol kişi</i> (Gökyay, 2004: 1/3) 3. <i>ol kişi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 29) 4. <i>evvel kişi</i> (Sertkaya, 2004) 5. <i>ol kişi</i> (Alizade, 2000: D2/2) 6. <i>ol kişi</i> (Hacıyev, 2007)
ol begler D96/4 (<i>Ol bigler ağ çıkardı kara geydi senün-içün Bamsı</i>) “ol: o” (Ergin, 1997: 231) اولبهر	1. <i>ol begler</i> (Özçelik, 2005: 50a/4) 2. <i>ol begler</i> (Gökyay, 2004: 43/33) 3. <i>ul[u] begler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 80) 4. <i>ol beglar</i> (Alizade, 2000: D96/4)
ola D222/13 – D223/7 (<i>O zalım yıkdurdu ola kardaş</i>) اول	1. <i>ula</i> (Özçelik, 2005: 113a/13) 2. <i>ola</i> (Gökyay, 2004: 108/31) 3. <i>olq</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 80) 4. <i>ola</i> (Alizade, 2000: D222/13)
olmaz mı D54/11-12-13 (<i>Bir kulunu olmaz-mı olur</i>) اولمزجي	1. <i>olmazmı</i> (Özçelik, 2005: 29a/11-12-13) 2. <i>olmaz mı</i> (Gökyay, 2004: 25/14) 3. <i>olmazmı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 60) 4. <i>ölmez mi</i> (Ata 2004) 5. <i>olmazmı</i> (Alizade, 2000: D54/11)
olduğın D73/6 (<i>Pay Pürenün oğlı olduğın bilemediler</i>)	1. <i>olıduğın</i> (Özçelik, 2005: 38b/6) 2. <i>olupduğın</i> (Gökyay, 2004: 33/25) 3. <i>ol[-]ıduğın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 70) “o olduğunu” (Tezcan, 2001: 157)
on iğice D27/5 (<i>On iğice süñüçügün ören olmuş yığşur ahı</i>) “iği: iğ?” (Ergin, 1997: 149) اون اگجه	1. <i>on ikice</i> (Özçelik, 2005: 15b/5) “on ikicik” (Özçelik, 2005: 96) 2. <i>on ikince</i> “on iki ince” (Özçelik, 2006: 68) 3. <i>on iki ince</i> (Gökyay, 2004: 11/5) 4. <i>on ikice</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 43) 5. <i>on ikice</i> “on iki kadar” (Tekin, 1986) 6. <i>ol ikicə</i> (Alizade, 2000: D27/5) 7. <i>on ikicə</i> (Hacıyev, 2007: 58-59)
ordu D217/8 (<i>El-hāşılı ordu bunun uçından katı incindiler</i>) “ordu: ... beyliğin halkı, ülkesi ...” (Ergin, 1997: 237)	1. <i>uzadı</i> (Özçelik, 2005: 110b/8) “uzun zaman” (Özçelik, 2005: 236) 2. <i>ordu</i> (Gökyay, 2004: 106/28) “... hükümdarın yurdu ve durağı ...” (Gökyay, 2004: 266) 3. <i>ordı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 147) 4. <i>ordı</i> (Alizade, 2000: D217/8)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
اوردي	
öginenleri D280/5 (<i>Öginenleri hoş görmedüm</i>) "ögin-:övünmek" (Ergin, 1997: 239)	1. <i>ögünenleri</i> (Özçelik, 2005: 142a/5) 2. <i>ögünen [eren]leri</i> (Özçelik, 2006: 135) 3. <i>ögünen erenleri</i> (Gökyay, 2004: 136/26) 4. <i>ögünen erenleri</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 179) 5. <i>ögünənleri</i> (Alizade, 2000: D280/5)
اوکونتلري	
öküz D113/4 (<i>Öküz ardında şarvanlar saña bakar</i>)	1. <i>évüñüz</i> (Özçelik, 2005: 58b/4) 2. <i>öküz</i> (Gökyay, 2004: 52/29) 3. <i>évüñüz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 90) 4. <i>evñiz</i> (Alizade, 2000: D113/4)
اوکز	
öldürüp D289/1 (<i>İki kardaş bebegin öldürüp zelil gezen</i>)	1. <i>aldurup</i> (Özçelik, 2005: 146b/1) 2. <i>öldürüp</i> (Gökyay, 2004: 143/6) 3. <i>aldurup</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 186) "aldur-: düşmana kaptırmak" (Tezcan, 2001: 371) 4. <i>öldürüb</i> (Alizade, 2000: D289/1)
اولدروب	
ören olmuş D27/5 (<i>On iğice süñüçügüñ ören olmuş yığşur ağı</i>) "ören: viran, harap" (Ergin, 1997: 246)	1. <i>üzen olmuş</i> (Özçelik, 2005: 15b/5) 2. <i>özün almış</i> (Gökyay, 2004: 11/5) 3. <i>üzen olmuş</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 43) 4. <i>ören olmuş</i> (Tekin, 1986) 5. <i>uzun</i> (Alizade, 2000: D27/5) 6. <i>örən olmuş</i> "dağılmış" (Haciyev, 2007: 60)
اوزون المش	
örü tırdı D240/13 (<i>Begil örü tırdı, ağladı</i>) "örü tır-: kalkmak, ayağa kalkmak" (Ergin, 1997: 245)	1. <i>oıurdı</i> (Özçelik, 2005: 122a/13) 2. <i>aru tırdı</i> "aru tır-: bitkin düşmek" (Özçelik, 2007) 3. <i>uru-durdu</i> (Gökyay, 2004: 117/30) < düzeltme " <i>örü-durdu</i> " (Gökyay, 2004: 350) "ayağa kalkmak, dikilmek, davranmak" (Gökyay, 2004: 268) 4. <i>örü tırdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 158) 5. <i>aru durdı</i> (Alizade, 2000: D240/13)
اروطاردی	
öte D9/4 (<i>Öte yazıdan yabandan bir odlu konuk gelse</i>)	1. <i>évine</i> (Özçelik, 2005: 6b/4) 2. <i>evine</i> (Gökyay, 2004: 3/30) 3. <i>évine</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) 4. <i>evine</i> (Sertkaya, 2006a: 145) 5. <i>öte</i> (Alizade, 2000: D9/4)
اوتده	
öyledence D8/9 (<i>öyledence gezdi, öyleden sonra ivine geldi</i>) "öğleye kadar" (Ergin, 1997: 246)	1. <i>öyledence</i> (Özçelik, 2005: 6a/9) "öyle degince" (Özçelik, 2005: 50) 2. <i>öyle dence</i> "<öyle degince: öğle oluncaya kadar" (Özçelik, 2006: 61) 3. <i>öyledence</i> (Gökyay, 2004: 3/22) 4. <i>öylədəncə</i> (Alizade, 2000: D8/9)
اوبله دبنجه	
öz: D3/10 (<i>kara polad öz kılıcı çalmayınça karım dönmez</i>) "kendi" (Ergin, 1997: 247)	1. <i>uz</i> (Özçelik, 2005: 3b/10) "usta, hünerli" (Özçelik, 2005: 37) 2. <i>öz</i> (Gökyay, 2004: 1/27) 3. <i>uz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) "hünerli, usta" (Tezcan, 2001: 42) 4. <i>uz</i> "tesirli, yeterli, uygun, kullanışlı" (Tulum, 2003a) 5. <i>uz</i> (Tekin, 1986) 6. <i>üz</i> (Sertkaya, 2006a: 73) 7. <i>uz</i> (Alizade, 2000: D3/10)
اوز	

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>pusmuş D244/7 (<i>Alaca atlu Şöklı Melik katı pusmuş</i>) (Pusuya yatmak) "Ergin, 1997: 251)</p> <p>پوسموش</p>	<p>1. <i>pusmuş</i> (Özçelik 2005: 124a/7) 2. <i>pusmuş</i> (Gökyay 2004: 119/22) "kızmak, surat asmak" (Gökyay 2004: 271) 3. <i>pusmuş</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 160) "puş-: öfkelenmek, kızmak" (Tezcan, 2001: 333) 4. <i>pusmuş</i> (Alizade, 2000: D244/7)</p>
<p>püredür D89/3 (<i>Püredür şuya akdı gitdi</i>) "püre: pire" (Ergin, 1997: 251)</p> <p>پوره در</p>	<p>1. <i>büredür</i> (Özçelik, 2005: 46b/3) 2. <i>bürelerün</i> (Gökyay, 2004: 40/16) < düzeltme "<i>büredür</i>" (Gökyay, 2004: 343) 3. <i>hürerler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 77) 4. <i>bürədür</i> (Alizade, 2000: D89/3)</p>
<p>şağurdum D24/13 (<i>Depe gibi et yığdum, göl gibi kıımız şağurdum</i>) "şağur-: şağdırmak" (Ergin, 1997: 255)</p> <p>صاغردم</p>	<p>1. <i>şağurdum</i> (Özçelik, 2005: 14a/13)) 2. <i>şağurdum</i> (Gökyay, 2004: 10/6) 3. <i>şağ[d]urdum</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 42) 4. <i>şağurdum</i> (Alizade, 2000: D24/13)</p>
<p>şaklayanda D56/5 (<i>Qartaş diyü şaklayanda yoldaşuma yazuh</i>)</p> <p>صقلیانده</p>	<p>1. <i>şıklayanda</i> (Özçelik, 2005: 30a/5) 2. <i>sıklayanda</i> (Gökyay, 2004: 26/11) 3. <i>şıklayanda</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 180) "ağladığında" (Tezcan, 2001: 135) 4. <i>saqlayanda</i> (Alizade, 2000: D56/5)</p>
<p>Şancıdanuñ bigleri D279/4 (<i>Altun aşuk oynar Şancıdanuñ bigleri</i>) "Şancıda: Sancıda (yer adı)" (Ergin, 1997: 258)</p> <p>صنجدانك بکری</p>	<p>1. <i>Şancıdanuñ begleri</i> (Özçelik, 2005: 141b/4) 2. <i>Sancıdanuñ begleri</i> (Gökyay, 2004: 137/25) "yer adı" (Gökyay, 2004: 337) 3. <i>Şancıdanuñ begleri</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 180) 4. <i>sıncıdanuñ begleri</i> "sıncıd: puta tapan, putperest" (Zahidoğlu, 2001) 5. <i>Sancıdan</i> "Dağıstan'da bir yer" (Kırzioğlu, 2000: 106) 6. <i>Sancıdanuñ</i> (Alizade, 2000: D279/4)</p>
<p>segirdeyin D129/5 (<i>Ağ meydanda segirdeyin senüñ içün</i>) "segirt-: seğırtmek, koşmak, koşturmak" (Ergin, 1997: 262)</p> <p>سگردوبن</p>	<p>1. <i>segirdeyim</i> (Özçelik, 2005: 66b/5) 2. <i>segirdeyim</i> (Gökyay, 2004: 62/10) 3. <i>segirdəyin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99) 4. <i>səgirdərin</i> (Alizade, 2000: D129/5)</p>
<p>şındı D222/2 (<i>meydan yüzinde qardeşuñ Kıyan Selçük ödi şındı can virdi</i>) "şıt-: patlamak" (Ergin, 1997:267)</p> <p>صندی</p>	<p>1. <i>şındı</i> (Özçelik, 2005: 113a/2) 2. <i>yarıldı</i> (Gökyay, 2004: 107/13) 3. <i>yarıldı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 148) 4. <i>sıtdı</i> "şıt-: patlamak" (Başgöz, 1960) 5. <i>sındı</i> (Alizade, 2000: D222/2)</p>
<p>sıra vardı geyüñüz D89/13 (<i>bugün ben geydüm yarın nayibüm geysün, kırk güne</i>)</p>	<p>1. <i>sıra var, di geyüñüz</i> (Özçelik, 2005: 46b/13) 2. <i>sıravardı</i> (Gökyay, 2004: 40/29) "sıra ile nöbetleşe, bir sırada, bir biri ardınca" (Gökyay, 2004: 280)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p><i>degin sıra vardı geyünüz, andan sonra bir dervişe virelüm didi</i></p> <p>صوره واردی کایکون</p>	<p>3. <i>sıra var, di geyünüz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 77) “di geyünüz: haydi giyinin” (Tezcan, 2001: 167)</p> <p>4. <i>sıravardı geyægüz</i> (Alizade, 2000: D89/13)</p>
<p>şolmasa-y-idi D106/7-8 (<i>Kunt kunt bileklerün şolmasa-y-idi</i>) “şol-: solmak” (Ergin, 1997: 269)</p> <p>شول مسیدی</p>	<p>1. <i>şolmasaydı</i> (Özçelik, 2005: 55a/7-8)</p> <p>2. <i>şovul-masaydı</i> “şovul-: kurumak, zayıflamak” (Özçelik, 2006: 91)</p> <p>3. <i>sovulmasaydı</i> (Gökyay, 2004: 49/19) “sovulmak: dermansız düşmek, gücünü kaybetmek” (Gökyay, 2004: 282)</p> <p>4. <i>şolmasaydı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99)</p> <p>5. <i>solmasaydı</i> (Alizade, 2000: D106/7)</p>
<p>şoyladı D126/8 (<i>Üç yüz muraşsa tonlu yigit şoyladı</i>)</p> <p>صوبلادی</p>	<p>1. <i>şayladı</i> (Özçelik, 2005: 65a/8)</p> <p>2. <i>soyladı</i> (Gökyay, 2004: 61/4)</p> <p>3. <i>şayladı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 98) “şayla-: seçmek, ayırmak” (Tezcan, 2001: 205)</p> <p>4. <i>soyladı</i> (Alizade, 2000: D126/8)</p>
<p>sökemez D175/11 (<i>Ala yılan sökemez anuñ ormanı olur</i>) “sök-: sökmek, söküp yol açmak” (Ergin, 1997: 272)</p> <p>سوکمه ترا</p>	<p>1. <i>sünemez</i> (Özçelik, 2005: 89b/11) “sün-: uzanmak, geçmek” (Özçelik, 2005: 211)</p> <p>2. <i>sökemez</i> (Gökyay, 2004: 85/9) “koparmak, yol açmak ...” (Gökyay, 2004: 282)</p> <p>3. <i>sökemez</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99)</p> <p>4. <i>sökemez</i> (Alizade, 2000: D175/11)</p>
<p>söndi D227/10 (<i>Bir koç yirinden kalkdı, gerinip söndi</i>)</p> <p>سوندی</p>	<p>1. <i>sündi</i> (Özçelik, 2005: 115b/10)</p> <p>2. <i>söndü</i> (Gökyay, 2004: 111/3)</p> <p>3. <i>sündi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 152) “sün-: gerinmek” (Tezcan, 2001: 312)</p> <p>4. <i>sündi</i> (Alizade, 2000: D227/10)</p>
<p>süvri D129/5 (<i>Ala evren süvri cıdamı şaklar-idüm bu gün için</i>) “süvri” (Ergin, 1997: 276)</p> <p>سور</p>	<p>1. <i>sur</i> (Özçelik, 2005: 66b/5)</p> <p>2. <i>sivri</i> (Gökyay, 2004: 62/11)</p> <p>3. <i>sur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 99) “sarı, kamış sarısı” (Tezcan, 2001: 209)</p> <p>4. <i>sür</i> (Alizade, 2000: D129/5)</p>
<p>şakakına D279/13 (<i>Şakakına imrendüğüm senüñ kızuñ gelinün</i>) “şakak” (Ergin, 1997: 277)</p> <p>شکاکینا</p>	<p>1. <i>şakkına</i> (Özçelik, 2005: 141b/13)</p> <p>2. <i>şakakına</i> (Gökyay, 2004: 138/4)</p> <p>3. <i>şakkına</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 181) “dişilik organına şehvetlendiğim” (Tezcan, 2001: 362)</p> <p>4. <i>şaqaqına</i> (Alizade, 2000: D279/13)</p>
<p>Şirögüven D255/1 (<i>Andan Şirögüven uçından Gökçe Denize degin il çarpdı</i>) “Şirögüven (yer adı)” (Ergin, 1997: 279)</p> <p>شروگون</p>	<p>1. <i>Şerügüz(?)</i> (Özçelik, 2005: 129b/1)</p> <p>2. <i>Şürügün</i> (Gökyay, 2004: 125/19) “Şüreg-El, (yer adı)” (Gökyay, 2004: 337)</p> <p>3. <i>Şerügüz(?)</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 167)</p> <p>4. <i>Şirügüz/Şerügüz</i> “Sırderya” (Zahidoğlu, 2000)</p> <p>5. <i>Şüregün</i> (Gömeç, 2009)</p> <p>6. <i>Şırokovan</i> (Kırzioğlu, 2000: 110)</p> <p>7. <i>Şiröküz</i> (Alizade, 2000: D255/1)</p>
<p>şorşayan D269/2 (<i>Kulağumda şorşayan nayibüm misin</i>) “şorşa-: şoruldamak,</p>	<p>1. <i>sır söyleşür</i> (Özçelik, 2005: 136b/2)</p> <p>2. <i>şarşayan</i> (Gökyay, 2004: 132/19) “şarşamak: ?” (Gökyay, 2004: 286)</p> <p>3. <i>sır söyleşür</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 174)</p> <p>4. <i>şırşıyan</i> (Alizade, 2000: D269/2)</p>

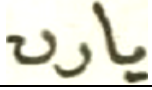
Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
çağnamak, konuşmak?" (Ergin, 1997: 280) 	
tar yolda D133/6 (<i>Şanasın kim tar yolda tolu düşdi</i>) 	1. <i>taz yerlere</i> (Özçelik, 2005: 68b/6) 2. <i>dar yerlere</i> (Gökyay, 2004: 64/9) 3. <i>taz yerlere</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 102) "ağaçsız yerlere" (Tezcan, 2001: 213) 4. <i>dar yolda</i> (Alizade, 2000: D133/6)
taraklığı boşaldı D180/3 (<i>Kız köşkten bakar-idi, taraklığı boşaldı, kedisi mavladı</i>) "beli gelmek, inzal vuku bolmak, gevsemek, boşalmak" (Ergin, 1997: 285) 	1. <i>taraklığı boşaldı</i> (Özçelik, 2005: 92a/4) "dizlerinin bağı çözülme, kendinden geçmek" (Özçelik, 2005: 214) 2. <i>taraklığı boşaldı</i> (Gökyay, 2004: 87/20) "beli gelmek, inzal vuku bulmak" (Gökyay, 2004: 80) 3. <i>tar [ağzından] kılığı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 128) "dar ağzından ağzının suyu aktı" (Tezcan, 2001: 246) 4. <i>taraklığı boşaldı</i> "döl yatağı boşaldı" (Sertkaya, 2006b) 5. <i>daraqılığı boşaldı</i> (Alizade, 2000: D180/3)
tartup D197/5 (<i>Bir tarafına dahı kendü girdi, kılıç tartup yorıdı</i>) "tart-: çekmek" (Ergin, 1997: 285) 	1. <i>tartup</i> (Özçelik, 2005: 100b/5) 2. <i>tartup</i> (Gökyay, 2004: 95/4) "tartmak: çekmek" (Gökyay, 2004: 290) 3. <i>tutub</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 136) 4. <i>dartub</i> (Alizade, 2000: D197/5)
Tekine tüşine D101/13 (... <i>aña varmasun tekine tüşine varsun didiler</i>) "tek: tek, eş, emsal" (Ergin, 1997: 288) "tüş: denk, eş, emsal" (Ergin, 1997: 299) 	1. <i>teşine tuşına</i> (Özçelik, 2005: 52b/13) "teş tuş: eş, denk" (Özçelik, 2005: 157) 2. <i>Tekin,e tüşüne</i> (Gökyay, 2004: 46/25) "tek tüş: arkadaş, akran, birbirine denk olan" (Gökyay, 2004: 291) 3. <i>teşine tuşına</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 83) 4. <i>teşine tuşına</i> "yaşıt" (Tekin, 1986) 5. <i>təkinə-tuşına</i> (Alizade, 2000: D101/13)
terkişi bağı D189/8 (<i>Akınçılaruñ terkişi bağı, üzengüsi kayıştı üzilür, dikmege gerek olur didi</i>) "terkeş: ok kuburu, sadak, okluk" (Ergin 1997: 288) 	1. <i>terkisi bağı</i> (Özçelik, 2005: 96b/8) 2. <i>terkeşi bağı</i> (Özçelik, 2009b) 3. <i>tirkeşi bağı</i> (Gökyay, 2004: 91/24) "ok kuburu, sadak" (Gökyay, 2004: 293) 4. <i>terkisi bağı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 132) "terki bağı: eyerin arkasında iki yana sarkan, hafif şeylerin bağlandığı kayış" (Tezcan, 2001: 263) 5. <i>tirkəşi bağı</i> (Alizade, 2000: D189/8)
tike tutup D148/12 (<i>Tike tutup yüzüme bağıl yigit</i>) "tike tut-: başını kaldırmak, gözünü dikmek..." (Ergin, 1997: 289) 	1. <i>tike tutup</i> (Özçelik, 2005: 76a/12) 2. <i>tige tutup</i> (Gökyay, 2004: 72/8) "başını kaldırmak, gözlerini açmak, gözlerini dikmek?" (Gökyay, 2004: 293) 3. <i>tike tutub</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 111) 4. <i>nigeh tutup</i> "koruyup gözetmek, muhafaza etmek" (Ata 2004) 5. <i>təkyə tutup</i> (Alizade, 2000: D148/12)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>toğanın D49/3 (<i>Yeniden toğanın öldüreyin</i>) “toğ-: doğmak” (Ergin, 1997: 289)</p> <p>يكي دن طوغانين</p>	<p>1. <i>yeni-den toğanın</i> (Özçelik, 2005: 26b/3) 2. <i>doğanın</i> (Gökyay, 2004: 22/22) 3. <i>yeni-den toğanın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 57) 4. <i>yeniden toğayın</i> “yeniden doğayım, canlanayım” (Alışık, 1999) 5. <i>yeniinden toğanın</i> “kolundaki şahinini” (Hüseynova, 2009) 6. <i>toğanın</i> (Alizade, 2000: D49/3)</p>
<p>tođduran tođdur D7/6 “tođdur-: doldurmak” (Ergin, 1997: 291) “top: top” (Ergin, 1997: 292)</p> <p>طوđer دن طوđer</p>	<p>1. <i>toğduran toğdur</i> (Özçelik, 2005: 5b/6) 2. <i>dolduran topdur</i> (Gökyay, 2004: 3/7) 3. <i>toğduran toğdur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 32) 4. <i>tulduran topdur</i> “tuldur-: vurmak, çarpmak.” “tulduran top: vurulan, oradan oraya yuvarlanan top” (Tekin, 1986) 5. <i>tolduran toğdur</i> “yatağı, döşeğı dolduran” (Sertkaya, 2006a: 123) 6. <i>dolduran topdur</i> (Alizade, 2000: D7/6) 7. <i>tolduran toğdur</i> “dağıtan halk, tayfa” (Hacıyev, 2007: 50)</p>
<p>tołma bişiklerde D165/1 (<i>Tołma bişiklerde belediğim oğul</i>) “tołma: dolma, dolama, çevre, beşik dolması” (Ergin, 1997: 291)</p> <p>طولمه</p>	<p>1. <i>tołama beşiklerde</i> (Özçelik, 2005: 84b/3) 2. <i>dolama beşiklerde</i> (Gökyay, 2004: 79/37) “dolama: eteklik, önlük, baş örtüsü...” (Gökyay, 2004: 198) 3. <i>tołamaq beşiklerde</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 120) 4. <i>tołaması</i> (Tekin, 1986) 5. <i>dolma beşiklerde</i> (Alizade, 2000: D165/1) 6. <i>tołma</i> “bürülü, etrafı bağı, tutulu” (Hacıyev, 2007: 99)</p>
<p>tołaşmaz D112/7 (<i>Kazan Bigden maña buyruk oldı, maña kimse tołaşmaz</i>) “tołaş-: dolaşmak, karışmak, ilişmek ...” (Ergin, 1997: 291)</p> <p>طولشمز</p>	<p>1. <i>tołaşmaz</i> (Özçelik, 2005: 58a/7) “ilişemez, karışamaz” (Özçelik, 2005: 168) 2. <i>dolaşmaz</i> (Gökyay, 2004: 52/17) “engel olmak, karışmak, müdahale etmek” (Gökyay, 2004: 198) 3. <i>tołaşmaz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 89) 4. <i>dolaşmaz</i> (Alizade, 2000: D112/7)</p>
<p>tołaşmış D44/4 (<i>Görđi-kim uçarda kuzgun kalmış, tazı tołaşmış yurtta kalmış</i>)</p> <p>طولشمس</p>	<p>1. <i>tołışmış</i> (Özçelik, 2005: 24a/4) 2. <i>dolaşmış</i> (Gökyay, 2004: 19/28) 3. <i>tołışmış</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 54) “tołış-: doluşmak” (Tezcan, 2001: 119) 4. <i>dolaşmış</i> (Alizade, 2000: D44/4)</p>
<p>tuğldayım D138/10 (<i>Kamın ağan yügrük şudan bir oğul uçurdu-ise diğil maña tamarların tuğldayım</i>) “tuğlat-: kapattırmak, tıklatmak” (Ergin, 1997: 294)</p> <p>طوغلدەيم</p>	<p>1. <i>tuğldayın</i> (Özçelik, 2005: 71a/10) 2. <i>soğuldayın</i> (Gökyay, 2004: 66/25) “suyu kurutmak, toprağa suyu çekirmek” (Gökyay, 2004: 281) < düzeltme “<i>tuğldayın</i>” (Gökyay, 2004: 345) 3. <i>soğıldayım</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 104) “suyu çekilmek, kaynağı kaybolmak veya kurumak” (Tezcan, 2001: 217) 4. <i>tuğldayım</i> (Alizade, 2000: D138/10) 5. <i>tuğldayım</i> “tuğlat-: çayın, suyun karşısına bent, set çekmek” (Hacıyev, 2007: 150)</p>
<p>tu yüz kerre D264/10 (<i>Tu yüz kerre, altmış kişi bir oğlanı tuyamadunuz didi</i>)</p> <p>تويوزكره</p>	<p>1. <i>tu yüz kerre</i> (Özçelik, 2005: 134a/10) 2. <i>tû yüzünüze</i> (Gökyay, 2004: 130/4) 3. <i>tu yüzünüzę</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 172) 4. <i>tu yüzünüzә</i> (Alizade, 2000: D264/10)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>Ṭul ṭulara girdüğüm ṭulararı / Duḥarlıyı koduğum yağı yurdu / Elümde kıl kişlüm aygır malı / Aygır virüp aldığım ağ tozlu qatı yayum D109/2-4 “ṭul?” / “ṭular?” “ṭularar?” (Ergin, 1997: 294) “duḥarlı?” (Ergin, 1997: 97) “kiş: ok kuburu, tirkeş, sadak, samur (?)” (Ergin, 1997: 205)</p> <p>طول صولاره كرديكم صولاراري دوخارلي قودغيم يوردي الومد قبل كئسام ايفرمالي ايفرو يروب الدوغم نوز لوقتي يايم</p>	<p>1. <i>Ṭul ṭulara girdüğüm ṭulararı / Duḥarlıyı koduğum yağı yurdu / Elümde kıl keşlüm aygır malı / Aygır verüp aldığım [ağ] tolu qatı yayum</i> (Özçelik, 2005: 56b/2-3) “Duḥarlı: Akkoyunluların birboyu(?)” (Özçelik, 2005: 163)</p> <p>2. <i>ṭul ṭulada girdüğüm, ṭulad[a] eri duḥarlıyı koduğum yağı yurdu</i> “uzun zaman zindana girdiğim, zindanda savaşçıları sayarak bıraktığım düşman yurdu” (Özçelik, 2009a)</p> <p>3. <i>Ṭul ṭulara gerdüğüm / Ṭuladarı duḥarlıyı koduğum / Yağı yurdu elimde kıl kişlüm aygır malı / Aygır verüp aldığım ağ tozlu qatı yayum</i> (Gökyay, 2004: 50/26-27) “duḥarlamak (?)” (Gökyay, 2004: 163) “ṭul, ṭuladara, ṭulara (?)” (Gökyay, 2004: 291)</p> <p>4. <i>Ṭul ṭulaz (?) girdiğim ṭoñuz damı / Duḥar (?) gibi (?) koduğum yağı yurdu / Elümde fil dişlüm / Arğumak aygır verüp aldığım / [Ağ] tozlu qatı yayum</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 88) yaslı ve perişan durumda girdiğim domuz damı / Elimde fildişlim / Sak kan aygır verip aldığım (Tezcan, 2001: 183-186)</p> <p>5. <i>ṭul ṭul ere g(e)rdüğüm / ṭul er eri kovduğum / yağı yurdu ilümde / aygır malı kıl keşlüm / aygır virüp aldığım / ağ tozlu qatı yayum</i> “ (Benim) Taraf taraf ere gerdüğüm / (karşı) taraftaki er(kek) eri takip ettiğim / (Duḥa - Doḥa er gibi takip ettiğim) / düşman yurdu hâlini alan ülkemde / aygır kıllarından yapılmış kıl okluğum / aygır verip aldığım / ak tozlu sert yayım (Sertkaya, 1985)</p> <p>6. <i>Ṭul ṭulara girdüğüm ṭulaz evi / Duḥarlayı koduğum yağı yurdu</i> “Yaslı (ve) aciz girdiğim acizler evi / aşağılayarak baktığım düşman yurdu” (Ata 2004)</p> <p>7. <i>Tol tolada girdüğüm tola deri / Doḥarlayı koduğum yağı yurdu</i> “Çuval (gibi) dolatarak içine girdiğim ham deri / İhtiyarlayıp kaldığım düşman yurdu” (Tekin, 1986)</p> <p>8. <i>ṭovil tolada gerdüğüm / tola deri [qatı yayum] / doḥuzlay[uban] [veya doḥurlayuban] qoduğum / bağı[n] yordı [qatı yayum] aygır malı qıl [tir]keşlüm / elümde[sün] [qatı yayum] / aygır virüp[en] aldığım / ağ[ça] tozlu qatı yayum</i> (Yıldırım, 2001)</p> <p>9. <i>Tol-tolara girdiğim / Tolar æri, doxarlıyı qoduğum / Yağı yurdu alümde qıl kişlim aygır malı/ Aygır verüp aldığım ağ tozlu qatı yayum</i> (Alizade, 2000: D109/2-4)</p>
<p>ṭutubanı D198/5 (<i>Ṭatlu damağ ṭutubanı şorişmadum</i>) “ṭut-: tutmak, yakalamak” (Ergin, 1997: 297)</p> <p>طوتوبني</p>	<p>1. <i>ṭatubanı</i> (Özçelik, 2005: 101a/5) 2. <i>tutubanı</i> (Gökyay, 2004: 95/26) “tutarak, tutup” (Gökyay, 2004: 295) 3. <i>ṭatubanı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 136) 4. <i>tutubanı</i> (Alizade, 2000: D198/5)</p>
<p>ṭuṭuñ D256/11 (<i>Eski ṭuṭuñ bitı öksüz oğlanuñ dili acı olur</i>) “ṭut: dut” (Ergin, 1997: 297)</p> <p>طوتك</p>	<p>1. <i>ṭoñun</i> (Özçelik, 2005: 130a/11) 2. <i>tutuñ</i> (Gökyay, 2004: 126/10) 3. <i>ṭoñun</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 168) “ṭoñ: don, giysi” (Tezcan, 2001:342) 4. <i>donun</i> (Başgöz, 1985) 5. <i>donuñ</i> (Alizade, 2000: D256/11)</p>
<p>umudı D90/12 (<i>yayan eriñ umudı olmaz</i>) “umut: umut, ümit” (Ergin, 1997: 302)</p> <p>اموري</p>	<p>1. <i>umurı</i> (Özçelik, 2005: 47a/12) 2. <i>umudu</i> (Gökyay, 2004: 41/6) 3. <i>umudı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 66) 4. <i>umurı</i> “işleri” (Kaçalın, 2004) 5. <i>umurı</i> (Alizade, 2000: D90/12)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>urasın D283/3 (<i>Oğul babayı sağdır amma söylemege korhar-idüm, kâfire varasın kendüzünü urasın helâk olasin</i>)</p> <p>اوره سوع</p>	<p>1. <i>urasın</i> (Özçelik, 2005: 143b/3)</p> <p>2. <i>varasın</i> (Gökyay, 2004: 140/2)</p> <p>3. <i>üzüşin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 183)</p> <p>4. <i>urasan</i> (Alizade, D283/3)</p>
<p>urdu D241/2 (<i>Haman bilüğinden gez çıkarup atnuş terkilerini tartdı, urdu</i>)</p> <p>اوردي</p>	<p>1. <i>üzdi</i> (Özçelik, 2005: 122b/2)</p> <p>2. <i>urdu</i> (Gökyay, 2004: 117/31)</p> <p>3. <i>üzdi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 158) “kopardı” (Tezcan, 2001: 328)</p> <p>4. <i>urdu</i> (Alizade, 2000: D241/2)</p>
<p>urlaşuban D3/3 (<i>Urlaşuban şular taşsa deniz tolmaz</i>) “urlaş-: bağırma, çağırma, uluşmak, büyük gürültü çıkarmak” (Ergin, 1997: 303)</p> <p>اولشوبن</p>	<p>1. <i>ö[r]leşüben</i> (Özçelik, 2005: 3b/3)</p> <p>2. <i>o[r]laşuban</i> (Gökyay, 2004: 1/20)</p> <p>3. <i>ö[r]leşüben</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 29) “suyun ses çıkararak akması” (Tezcan, 2001: 38)</p> <p>4. <i>örleşüben</i> “ör(ü)leş-: yükselmek” (Tulum, 2003a)</p> <p>5. <i>ö[r]leşüben</i> “örleş-: hep birlikte yükselmek” (Sertkaya, 2006a: 57)</p> <p>6. <i>urlaşuban</i> < <i>ugurlaşuban</i> “ugurlaş-: aynı yola girmek, yollara birleşmek” (Altun, 2010)</p> <p>7. <i>orlaşuban</i> “orla-: yüksek sesle ağlamak, böğürmek, bağırıp çağırma” (Tekin, 1986)</p> <p>8. <i>ulaşuban</i> (Alizade, 2000: D3/3)</p>
<p>Uşun Koca D253/10 ...</p> <p>اوشون قوجا</p>	<p>1. <i>Uşun Koca</i> (Özçelik, 2005: 128b/10)</p> <p>2. <i>Uşun Koca</i> (Gökyay, 2004: 125/1)</p> <p>3. <i>Uşun Koca</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 167)</p> <p>4. <i>Öşün Koca</i> “öşün: omuz başı” (Kaçalın, 2004)</p> <p>5. <i>Uşun Qoca</i> (Alizade, 2000: D253/10)</p>
<p>uyan D3/6 (<i>Kara eşek başına uyan ursay katır olmaz</i>) “uyan: gem, kantarma” (Ergin, 1997: 304)</p> <p>اويان</p>	<p>1. <i>uyan</i> (Özçelik, 2005: 3b/6)</p> <p>2. <i>uyan</i> (Gökyay, 2004: 1/23)</p> <p>3. <i>uyan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30)</p> <p>4. <i>üyen</i> < y-üyen “yular” (Sertkaya, 2006a: 60-63)</p> <p>4. <i>uyan</i> (Alizade, 2000: D3/6)</p>
<p>üçin D130/5 (<i>Ol kâfirün için atup birin yarmaz okçısı olur</i>) “üç: üç” (Ergin, 1997: 306)</p> <p>اوچن</p>	<p>1. <i>öçin</i> (Özçelik, 2005: 67a/5)</p> <p>2. <i>üçün</i> (Gökyay, 2004: 62/34)</p> <p>3. <i>üçin</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 100)</p> <p>4. <i>öçin</i> “öç ile” (Sertkaya, 2004)</p> <p>5. <i>üçin</i> (Alizade, 2000: D130/5)</p>
<p>üye 188/10 (<i>Kaba üye dip yorur-iken tartup üzen</i>) “üveyke (üye, ivike?): bir kuş, üveyik kuşu, (veya) ibik kuşu, baykuş” (Ergin, 1997: 307)</p> <p>اويکه</p>	<p>1. <i>ümge</i> (Özçelik, 2005: 96a/10)</p> <p>2. <i>üye</i> (Gökyay, 2004: 91/11) “üye: ?” (Gökyay, 2004: 299)</p> <p>3. <i>ümge</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 132) “dağ keçisi, yanab keçisi” (Tezcan, 2001: 259)</p> <p>4. <i>öykə</i> (Alizade, 2000: D188/10)</p>
<p>üzer D275/6 (<i>kızçuğazun bilini üzer, yir altında kızçuğazuma biner-imiş</i>) “üz-: koparmak, kesmek, yüzmek” (Ergin, 1997: 307)</p>	<p>1. <i>üzer</i> (Özçelik, 2005: 139b/6)</p> <p>2. <i>üzera</i> “a: aha, işte!” (Özçelik, 2006: 134)</p> <p>3. <i>üzer</i> (Gökyay, 2004: 135/24)</p> <p>4. <i>üzer</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 178)</p> <p>5. <i>üzər</i> (Alizade, 2000: D275/6)</p>

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
اوزه	
virelüm kim D236/1 (<i>şimdi bunu kime virelüm kim hatırı hoş ola didi</i>) ویرلکم	1. <i>vère[vüz] kim</i> (Özçelik, 2005: 120a/1) 2. <i>verelüm kim</i> (Gökyay, 2004: 115/13) 3. <i>vèrür[üz] kim</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 156) 4. <i>verər kim</i> (Alizade, 2000: D236/1)
virürler D105/13 (<i>düğünde elüme kaftan virürler, girü kaftanunuz vireyüm didi</i>) ویرور	1. <i>vèrür[ler]</i> (Özçelik, 2005: 54b/13) 2. <i>girür</i> (Özçelik, 2009b) 3. <i>verürler</i> (Gökyay, 2004: 49/7) 4. <i>vèrür[ler]</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 86) 5. <i>vərür</i> (Alizade, 2000: D105/13)
Yā Rab D76/5 (<i>Yā Rab bu otağ kimüñ ola didi</i>) ياروب	1. <i>yazup</i> (Özçelik, 40a/5) “yaz-: şaşırmaq” (Özçelik, 2005: 144) 2. <i>yarab</i> (Gökyay, 2004: 34/37) 3. <i>Yā Rab</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 72) 4. <i>yazup</i> “şaşırip” (Zahidoğlu, 2004) 5. <i>Yā rab</i> (Sertkaya, 2004) 6. <i>Yarəb</i> (Alizade, 2000: D76/5)
yadıği yarağı-y-le D202/9 (<i>Yarak kocaların yanına cem' eyledi, yadıği yarağı-y-ile yola girdi</i>) “yadık: su kabı, yolculuk malzemesinden biri” (Ergin, 1997: 313) “yarak: hazırlık, teçhizat, levazım, silah” (Ergin, 1997: 321) ياديغي يراغي ي-له	1. <i>Yād yağı yarağıyla</i> (Özçelik, 2005: 103a/9) 2. <i>yadıği yarağıyla</i> (Gökyay, 2004: 98/12) “bir yolculuk için gerekli nesne” (Gökyay, 2004: 301) 3. <i>Yad yağı yarağıyla</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 137) “yabancı ve düşman hazırlığı yaparak” (Tezcan, 2001: 276) 4. <i>yad yağı yarağı-y-la</i> “yad yağı: yabancı ve düşman” (Tekin, 1986) 5. <i>yadıği-yarağıyla</i> (Alizade, 2000: D202/9)
yağırına D225/10 (<i>Depegözüñ yağırına bir oğ urdu</i>) “yağırın: sırt, arka, iki kürek kemiği arası, kürek kemiği, omuz” (Ergin, 1997: 316) يغرينه	1. <i>yağırına</i> (Özçelik, 2005: 114b/10) 2. <i>bağırına</i> (Gökyay, 2004: 110/10) 3. <i>yağırına</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 151) “yağır: sırt” (Tezcan, 2001: 310) 4. <i>yağırına</i> (Alizade, 2000: D225/10)
yaklandı D132/4 (<i>Qazan Big gördi ki kâfir katı yaklandı</i>) “yaklan-: yaklaşmak” (Ergin, 1997: 317) يقلندي	1. <i>yaklandı</i> (Özçelik, 2005: 68a/3) 2. <i>bağlandı</i> (Gökyay, 2004: 63/32) < düzeltme “yaklandı” (Gökyay, 2004: 345) 3. <i>yaklaşdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 101) 4. <i>yaqlandı</i> (Alizade, 2000: D132/4)
yanum ala D138/2 (<i>Yanum ala bakduğumda konuşma eyü bakdum</i>) “ala: -a/e taraf, -a/-e doğru” (Ergin, 1997: 164) يانم ال	1. <i>yanum al[a]</i> (Özçelik, 2005: 71a/2) 2. <i>yanım ala</i> (Gökyay, 2004: 66/13) “yanıma dönüp” (Gökyay, 2004: 304) 3. <i>yanum al[q]</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 104) 4. <i>yanıma el (il)</i> “yanıma yakınım il gibi baktığımda ...” (Başgöz, 1960) 5. <i>yanıma, ala</i> (Alizade, 2000: D138/2)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
yapam yıqam D176/10 <i>(Kādir kor-ise yapam yıqam)</i> 	1. <i>tepem yıqam</i> (Özçelik, 2005: 90a/10) 2. <i>yapam yıqam</i> (Gökyay, 2004: 85/33) 3. <i>tepem yıqam</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 126) 4. <i>tepem yıqam</i> (Sertkaya, 2004) 5. <i>yapam-yıqam</i> (Alizade, 2000: D176(10))
yaren D185/5 <i>(Tekür önine geldi ayıtdı: Yaren kızuñı maña virgil didi)</i> “yaren: dost, arkadaş, ahbab” (Ergin, 1997: 322) 	1. <i>yarın</i> (Özçelik, 2005: 94b/5) 2. <i>yaren</i> (Gökyay, 2004: 89/30) 3. <i>yarın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 130) 4. <i>yarın</i> (Kaçalın, 2004) 5. <i>yarın</i> (Alizade, 2000: D185/5)
yarmaz D130/6 <i>(Ol kâfirüñ için atup birin yarmaz okçısı olur)</i> “yar-: yarmak, yarık açmak, aırmak, uzaklaştırma” (Ergin, 1997: 321) 	1. <i>yazmaz</i> (Özçelik, 2005: 67a/6) 2. <i>yarmaz</i> (Gökyay, 2004: 62/34) 3. <i>yazmaz</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 100) “yanılmaz” (Tezcan, 2001: 211) 4. <i>yazmaz</i> “ıskalamaz” (Sertkaya, 2004) 5. <i>yarmaz</i> (Alizade, 2000: D130/6)
yeleginden D207/11 <i>(Kıyın taltı yeleginden şom altunlu menüm oğum)</i> “yelek: okun tüyleri” (Ergin, 1997: 326) 	1. <i>bêlügümden</i> (Özçelik, 2005: 105b/11) 2. <i>yeleginden</i> (Gökyay, 2004: 100/34) “oka takılan tüy, ok tüyü ...” (Gökyay, 2004: 309) 3. <i>bêlügümdê</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 142) 4. <i>yelëğindän</i> (Alizade, 2000: D207/11)
yeñimedi D240/12 <i>(Begil at cılavısın yeñimedi)</i> “yeñ-: yenmek” (Ergin, 1997: 326) 	1. <i>yêñemedi</i> (Özçelik, 2005: 122a/12) “yêñeme-: hakim olamamak, zaptedememek” (Özçelik, 2005: 259) 2. <i>yeñemedi</i> (Gökyay, 2004: 117/28) 3. <i>yêñemedi</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 158) 4. <i>yeñimædi</i> (Alizade, 2000: D240/12)
yetdüginde D207/9 <i>(Yetdüginde yil yetmez-idi yidi urğunum)</i> 	1. <i>yêldügümdê</i> (Özçelik, 2005: 105b/9) 2. <i>yetdügümdê</i> (Gökyay, 2004: 100/31) 3. <i>yêldügümdê</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 142) “yêl-: acele gitmek, koşmak” (Tezcan, 2001: 284) 4. <i>yettügimdä</i> (Alizade, 2000: D207/9)
yeter D56/6 <i>(Yeter ile tütanda tazıma yazuh)</i> “yetiştir yetiştirmez?” (Ergin, 1997: 327) 	1. <i>yı[l]tar</i> (Özçelik, 2005: 30a/6) 2. <i>yeter</i> (Gökyay, 2004: 26/13) 3. <i>yı[l]tar</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 61) “yılta: tasma” (Tezcan, 2001: 136) 4. <i>yetär</i> (Alizade, 2000: D56/6)
yetiridür D3/13 <i>(Oğul atanuñ yetiridür)</i> “yetiştir, büyüyen, yetiştirdiği, büyüttüğü” (Ergin, 1997: 327)	1. <i>sırrı-dur</i> (Özçelik, 2005: 3b/13) 2. <i>yeteri-dür, yetüri-dür</i> (Özçelik, 2006: 46) 3. <i>sırrıdur</i> (Gökyay, 2004: 1/29) 4. <i>sırrı-dur</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) 5. <i>sırrıdür</i> “özüdür” (Tulum, 2003a) 6. <i>sırrıdür</i> (Sertkaya, 2006a: 77-82)

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
	7. yetiridir (Alizade, 2000: D3/13)
yetmiş D48/2 (<i>ķatar ķatar kızıl develerün kāfir yetmiş</i>) “yet-: yedekte götürmek” (Ergin, 1997: 327)	1. <i>yemiş</i> (Özçelik, 26a/2) “yedekte götürmek” (Özçelik, 2005: 121) 2. <i>binmiş</i> (Gökyay, 2004: 22/1) 3. <i>binmiş</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 56) 4. <i>yemiş</i> (Alizade, 2000: D48/2)
	
yetsün D7/10 (<i>Anuñ bebekleri yetsün</i>) “yetişsin, büyüsün” (Ergin, 1997: 327)	1. <i>bitsün</i> (Özçelik, 2005: 5b/10) 2. <i>bitsün</i> (Gökyay, 2004: 3/11) 3. <i>bitsün</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) 4. <i>bitsün</i> (Tekin, 1986) 5. <i>bitsün</i> “doğsun” (Sertkaya, 2006: 129) 6. <i>yetsün</i> (Alizade, 2000: D7/10)
	
yığanaķ D215/12 (<i>Görđi-kim bir yığanaķ yatur, yıldır yıldır yıldırur</i>) “kütle, yığın, küme” (Ergin, 1997: 328)	1. <i>bağanaķ</i> (Özçelik, 2005: 109b/12) 2. <i>yığanaķ</i> (Gökyay, 2004: 106/6) 3. <i>bağanaķ</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 147) “aminiyos, içinde dölüt ve amniyos suyu bulunan kese, su kesesi” (Tezcan, 2001: 299) 4. <i>yığanaq</i> (Alizade, 2000: D215/12)
	
yike țana D8/10 (<i>görđi-kim oğrı köpek yike țana ivini bir birine katmış</i>) “yike: büyük, koca, kocaman” (Ergin, 1997: 333)	1. <i>yige țana</i> (Özçelik, 2005: 6a/10) 2. <i>yige dana</i> (Gökyay, 2004: 3/23) “yige: başıboş gezmeye alışmış yarı vahşi hayvan” (Gökyay, 2004: 312) 3. <i>yige țanaq</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 33) “yige: hırsız” (Tezcan, 2001: 60-61) 4. <i>yige țana</i> “ziyankar dana” (Tekin, 1986) 5. <i>yekā dana</i> (Alizade, 2000: D8/10)
	
yoğilmadın D101/2 (<i>Ozan aydur: avazum gedilmedin ünüm yoğulmadın bir atdur elüme girdi</i>) “yoğul-: kalınlaşmak, yoğunlaşmak, kaybolmak, kısılmak(?)” (Ergin, 1997: 337)	1. <i>boğilmadın</i> (Özçelik, 2005: 52b/2) 2. <i>yoğulmadın</i> (Gökyay, 2004: 46/10) “kalınlaşmadan, kısılmadan” (Gökyay, 2004: 313) 3. <i>boğilmadın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 83) “sesim kısılmadan” (Tezcan, 2001: 174) 4. <i>yoğalmadın</i> “yok olmadan” (Tekin, 1986) 5. <i>gödälmädin</i> (Alizade, 2000: D101/2)
	
yonuñ D115/3 (<i>ķızıl altun getirün ģan kızına ırnaķ yonuñ</i>) “yon-: yontmak” (Ergin, 1997: 339)	1. <i>ırnaķ yonuñ</i> (Özçelik, 2005: 59b/3) 2. <i>ırnaķ yunuñ</i> “ırnak yıkayın” (Özçelik, 2009b) 3. <i>ırnaķ yonayın</i> (Gökyay, 2004: 54/12) 4. <i>ırnaķ yonuñ</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 91) 5. <i>dırnaq yoñun</i> (Alizade, 2000: D115/3)
	
yorır-iken D4/4 (<i>Sarp yorır-iken kaçılık ata namerd yigit bine bilmez</i>)	1. <i>yöririken</i> (Özçelik, 2005: 4a/4) 2. <i>yörügen</i> “hızlı koşan, hızlı giden” (Özçelik, 2006: 47) 3. <i>yürürken</i> (Gökyay, 2004: 2/4) 4. <i>yöririken</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 30) 5. <i>yüririken</i> (Alizade, 2000: D4/4)
	

Ergin'in Okuması	Diğer Okumalar
<p>yörüŷ D19/4 (<i>kırk yigidin boyına aldı, kalın Oğuzun üstine yörüŷ itdi</i>) “yürüyüş” (Ergin, 1997: 340)</p> <p>یوریش</p>	<p>1. <i>yörüŷ</i> (Özçelik, 2005: 11b/4) “yürüyüş” (Özçelik, 2005: 68)</p> <p>2. <i>yürüyüş</i> (Gökyay, 2004: 7/34)</p> <p>3. <i>yörüŷ</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 39)</p> <p>4. <i>yürüş</i> (Alizade, 2000: D19/4)</p>
<p>yumru yumru D56/8 (<i>yumru yumru ağladı, yanuk ciğerçüğini tağladı</i>)</p> <p>یومرو یومرو</p>	<p>1. <i>yermürü yermürü</i> (Özçelik, 2005: 30a/8)</p> <p>2. <i>yumru yumru</i> (Gökyay, 2004: 26/17)</p> <p>3. <i>yermürü yermürü</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 61) “sızlanara” (Tezcan, 2001: 423)</p> <p>4. <i>yumru-yumru</i> (Alizade, 2000: D56/8)</p>
<p>yundım D40/13 (<i>İtüm-ile bir yalağda yundım içen azğun kâfir</i>) “yundi: yıkantı, bulaşık suyu” (Ergin, 1997: 341)</p> <p>یوندم</p>	<p>1. <i>yundum</i> (Özçelik, 2005: 22a/13)</p> <p>2. <i>yundum</i> (Gökyay, 2004: 18/15) “yundu: bulaşık suyu, çirkef” (Gökyay, 2004: 315)</p> <p>3. <i>yundum</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 52)</p> <p>4. <i>yuyundum</i> (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>yundım</i> (Alizade, 2000: D40/13)</p>
<p>yuŷlu D280/12 (<i>Ağça yuŷlu tümen koyunun gezdürmeye</i>) “yuŷ: yün” (Ergin, 1997: 341)</p> <p>یکل</p>	<p>1. <i>yaŷal</i> (Özçelik, 2005: 142a/12)</p> <p>2. <i>yüŷlü</i> (Gökyay, 2004: 138/26)</p> <p>3. <i>yaŷal</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 182) “yaŷal: alaca” (Tezcan, 2001: 422)</p> <p>4. <i>bâkil</i> (Alizade, 2000: D280/12)</p>
<p>yükden D234/13 (<i>kalın Oğuz biglerini yükden kurtardın</i>)</p> <p>یوکدن</p>	<p>1. <i>buŷdan</i> (Özçelik, 2005: 119a/13)</p> <p>2. <i>buŷdan</i> (Gökyay, 2004: 114/31) “buŷ: sıkıntı, elem, keder, ihtiyaç” (Gökyay, 1978: 181)</p> <p>3. <i>buŷdan</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 155) “blâ, felaket” (Tezcan, 2001: 319)</p> <p>4. <i>buŷdan</i> (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>buŷdan</i> (Alizade, 2000: D234/13)</p>
<p>yüki qopdı D207/12 (<i>Yil esdi yağmur yağdı yüki qopdı</i>) “yük: yük” (Ergin, 1997: 342)</p> <p>یوکی قوپدی</p>	<p>1. <i>püki qopdı</i> (Özçelik, 2005: 105b/12)</p> <p>2. <i>buŷu qopdı</i> (Gökyay, 2004: 101/1) “sis kaplamak, duman bürümek, kör duman kaplamak” (Gökyay, 2004: 181)</p> <p>3. <i>püki qopdı</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 142) “püki: tipi” (Tezcan 200: 417)</p> <p>4. <i>yuŷu/yüŷi qopdı</i> “yüŷ: kuş tüyü” (Tekin, 1986)</p> <p>5. <i>buŷu qopdı</i> (Alizade, 2000: D207/12)</p>
<p>zahmetin D5/6 (<i>Ağır yükler zahmetin qatır bilür</i>)</p> <p>زحمین</p>	<p>1. <i>zahnın</i> (Özçelik, 2005: 4b/6)</p> <p>2. <i>zahmetin</i> (Gökyay, 2004: 2/18)</p> <p>3. <i>zahnın</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 31)</p> <p>4. <i>zahmetin</i> (Sertkaya, 2006a: 94)</p> <p>5. <i>zahnın</i> (Alizade, 2000: D5/6)</p>
<p>zârlıqlara girdiler D93/13 (<i>Kömlegi göriçek bigler öğür öğür ağlaşdılar, zârlıqlara girdiler</i>) “zârlıq: sesle ağlayış, inleyiş, feryat, figan” (Ergin, 1997: 345)</p> <p>زارلقلر کردلو</p>	<p>1. <i>zarlıqlara girdiler</i> (Özçelik, 2005: 48b.13)</p> <p>2. <i>zarlıklar gördüler</i> (Gökyay, 2004: 42/14)</p> <p>3. <i>zârlıklar gördiler</i> (Tezcan-Boeschoten, 2001: 79)</p> <p>4. <i>zarlıqlara girdiler</i> (Alizade, 2000: D93/13)</p>

Sonuç

Yukarıdaki dizinde 224 madde başı yer almaktadır. Zaman zaman farklılık olmakla birlikte Ergin ile Gökyay'ın, Tezcan ve Boeschoten ile de Özçelik'in okuma önerileri örtüşmektedir. Ancak neredeyse her araştırmacının farklı okuduğu / anlamlandırdığı kelimelerle de karşılaşmaktayız. Bunlardan birisi Dede Korkut'un giriş bölümünde yer alan "Devletlü oğul kıpsa ocağınun közidür" (Ergin, 1994: D4/1) cümlesindeki "közidür" kelimesidir. Bu kelime için "kor, mezar, uğursuz, hayırsız, ocağının desteği" gibi birbirinden çok farklı anlamlar önerilmiştir. Dizini incelediğimizde Dede Korkut'ta anlaşılması en güç yerin Bamsı Beyrek'te geçen "Tul tulara girdüğüm tulararı" sözleri ile başlayan bölüm olduğunu görüyoruz. Bu bölüm için birçok araştırmacı yine birbirinden çok farklı okuma / anlamlandırma önerisinde bulunmasına rağmen kesin bir sonuca ulaşamamıştır.

Dizinde gösterdiğimiz birbirinden farklı okuma / anlamlandırma önerilerinin her biri, metin bağlamına bir şekilde uygun düştüğü görülmektedir. Mesela "Aruk candan iki qarındaşı Depegöz elinde helāk oldu" (Ergin, 1994: D218/11) cümlesindeki "aruk" kelimesini Ergin ve Gökyay "zayıf", Özçelik "arı, temiz" olarak anlamlandırmıştır. Tezcan ise "a[y]ruk" şeklinde tamir ederek "üvey" anlamını vermiştir. "Aruk" için verilen bütün bu anlamlar, cümleye uymaktadır. *Avun tamarın, ağardup, karadur, keşeşdi mi, on igiçe* gibi daha pek çok kelimedede de durum aynıdır. Bu durum, "Acaba metinde verilmek istenen gerçek anlam, bunlardan hangisi? Metni doğru anlamak için hangi okuma / anlamlandırma önerisini dikkate almalıyız?" sorularını doğurmaktadır.

Yukarıda verdiğimiz örnekler ve dizindeki diğer okuma / anlamlandırma önerileri, hem Dede Korkut'un tam ve mükemmel bir neşrinin hazırlanmasının ne kadar zor olduğunu hem de bu nitelikte bir yayına gerçekten ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Bu nitelikte bir yayın için öncelikle eser üzerinde yurt içi ve yurt dışında yapılmış bütün çalışmaların incelenmesiyle hazırlanmış kapsamlı bir dizin oluşturulmalı; daha sonra da bu dizin ışığında, yayımlanmış metinler arasında edisyon kritik yapılarak yeni bir metin yayımlanmalıdır.

Kaynaklar

- ALİŞİK, G. S. (1999). Dede Korkut Kitabını Anlamaya Katkılar. *Uluslararası Dede Korkut Sempozyumu*, Yakın Doğu Üniversitesi 17 Kasım 1999, Lefkoşa.
- ALİZADE, S. (2000). *Kitabi-Dədəm Qorqud*. (Kitabi-Dədə Qorqud Ensiklopediyası I. Cilt içinde), Bakü: Yeni Neşrlər Evi.
- ALTUN, N. (2010). Dede Korkut'ta Yer Alan 'Urulaşuban' Kelimesi Hakkında. *Turkish Studies* V(2), 793-799.
- ATA, A. (2004). Dede Korkut Hikâyeri'nde Şüpheli Birkaç Kelime Üzerine Düşünceler. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* 1998, 41, 29-38.

- BAŞGÖZ, İ. (1960). Dede Korkut'ta Yanlış Okunan Bazı Kelimeler [Muharrem Ergin]. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 104, 442-444.
- BAŞGÖZ, İ. (1985). Dede Korkut Üzerine Notlar, *Folklor ve Etnografya Araştırmaları* 1985, 65-77.
- DAŞDEMİR, M. (2004). Dedem Korkut Kitabı'ndaki Bir İbare: Bu Da Yetti. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 25, 1-4.
- ERGİN, M. (1994). *Dede Korkut Kitabı I*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ERGİN, M. (1997). *Dede Korkut Kitabı II*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- GÖMEÇ, S. (2009). Dede Korkut Kitabında Geçen Tartışmalı Bazı Yer Adları Üzerine. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 210-217.
- GÖKYAY, O. Ş. (1987). Dede Korkut Hikâlerinde Bazı Düzeltmelere Düzeltmeler. *Türk Folkloru Belleten*, 1986/2, 309-315.
- GÖKYAY, O. Ş. (2004). *Dedem Korkudun Kitabı*. İstanbul: MEB Yayınları.
- GÜNER, G. (2006). Dede Korkut Oğuznameleri'nde "köri ~ közi ~ göri" Sorunu. *Bilkent Üniversitesi Büyük Türk Dil Kurultayı*, Ankara: 26-27 Eylül 2006.
- HACİYEV, A. (2007). *Dədə Qorqud Kitabı, Oxunuşlar, Açımlar*. Bakü.
- HÜSEYNOVA, G. (2009). Kitab-ı Dede Korkut Eposunda Bir Harfin Kurbanı Olan Metafor ve Onun Çevirileri. *Karadeniz Araştırmaları*, 6/22, 135-145.
- KAÇALIN, M. (2004). Dede Korkut Kitabı'nda Okuma Önerileri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* 1998, 41, 93-100.
- KARASOY, Y. – YAVUZ, O. (2004). Dede Korkut'ta ayıt- / eyit- ; eyit- / yit- / it- ve aşıt / işit Kelimeler Üzerine. *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, 101-115.
- KIRZIOĞLU, M. F. (2000). *Dede-Korkut Oğuznameleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- ÖZÇELİK, S. (2005). *Dede Korkut*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- ÖZÇELİK, S. (2006). *Dede Korkut Üzerine Yeni Notlar*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- ÖZÇELİK, S. (2007). Dede Korkut Metinleri Üzerinde Yeni Düzeltmeler (2). *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi* 7/1, 97-108.
- ÖZÇELİK, S. (2009a). Dede Korkut Metinleri Üzerinde Tespitler (1) – Dede Korkut'ta Çözülmemiş Bir İbare-. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 9/1, 145-151.
- ÖZÇELİK, S. (2009b). Dede Korkut Metinleri Üzerinde Tespitler (2). *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 9/2, 155-164.
- SERTKAYA, O. F. (1985). Dede Korkut Kitabı'ndaki Manzum Parçalarda Dörtlük Türü ve Hece Vezni Var mı? *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 406, 155-163.
- SERTKAYA, O. F. (2004). Dede Korkut Kitabı'nın Dresden Yazmasındaki Bazı Kelime ve Şekillerin İmlâ Özelliklerine Dayanılarak Yeniden Okunuşu ve Anlamlandırılışı Üzerine. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* 1998, 41, 131-152.
- SERTKAYA, O. F. (2006a). *Dede Korkut Kitabı-Dresden Nüshası'nın "Giriş" Bölümü*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

- SERTKAYA, O. F. (2006b). Dede Korkut'ta Geçen Tarıklığı Boşalmak İbaresini Üzerine. *1.Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı*, İzmir: 9-15 Nisan 2006.
- TEKİN, T. (1986). Dede Korkut Hikâyelerinde Bazı Düzeltmeler. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten 1982-1983*, 141-156.
- TEKİN, T. (1984). Kitâb-ı Dede Korkut'ta Yeni Düzeltmeler. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 385, 26-29.
- TEZCAN, S. (2001). *Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine Notlar*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- TEZCAN, S. – BOESCHOTEN, H. (2001). *Dede Korkut Oğuznameleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- TULUM, M. (2003a). Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine Notlar'a Notlarla Katkılar-I. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 30, 517-538.
- TULUM, M. (2003b). Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine Notlar'a Notlarla Katkılar-II. *Journal of Turkish Studies (Türklük Bilgisi Araştırmaları)* 28/2, 199-220.
- YILDIRIM, D. (2001). Qam Böri Oğlu Bamis Börik [Qam Böre Oğlu Bamis Börek] Boyunda Sorunlar ve Çözümlemeler. *Türkbilig*, 2001/2, 129-167.
- ZAHİDOĞLU, V. (2000). Kitab-ı Dede Korkut'un Metni Üzerine. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 15, 79-93.
- ZAHİDOĞLU, V. (2001). Kitab-ı Dede Korkut'taki Bazı Kelimeler Üzerine. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 16, 1-11.
- ZAHİDOĞLU, V. (2004). Kitab-ı Dede Korkut'ta Bazı Düzeltmeler. *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II*, 3311-3328.